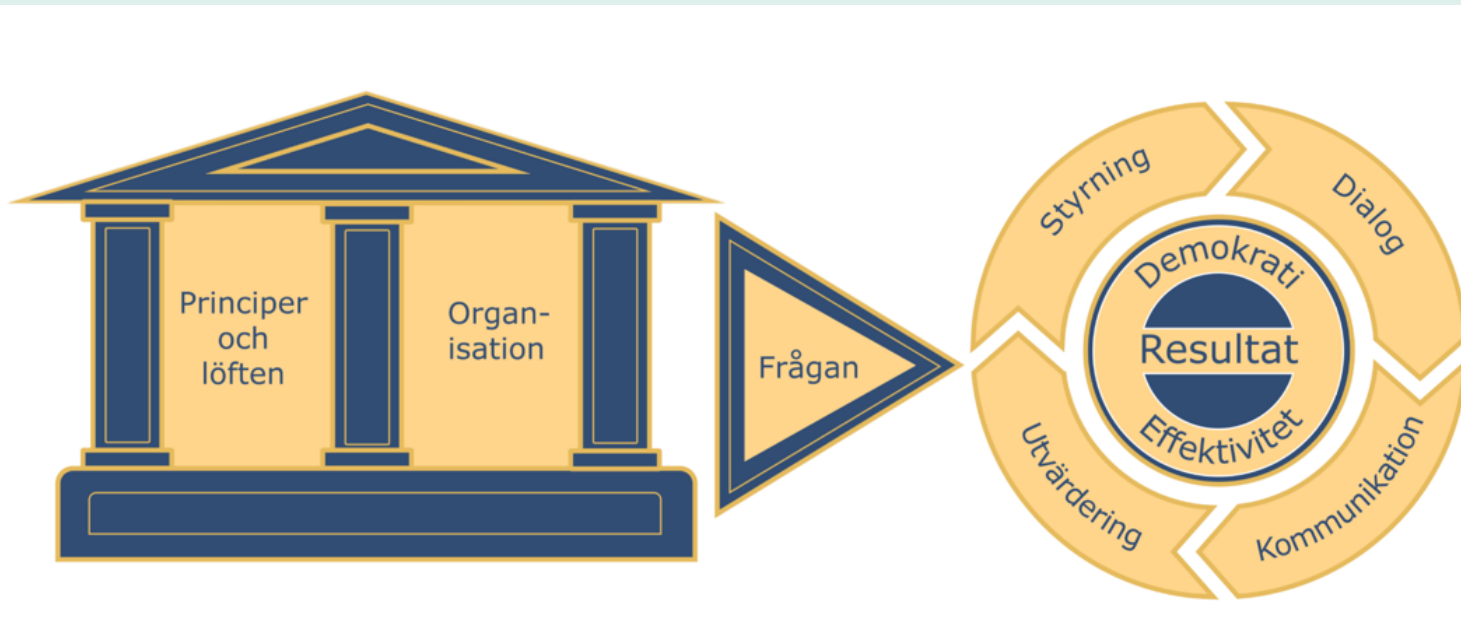

Introduktion till medborgardialog

22 januari 2025

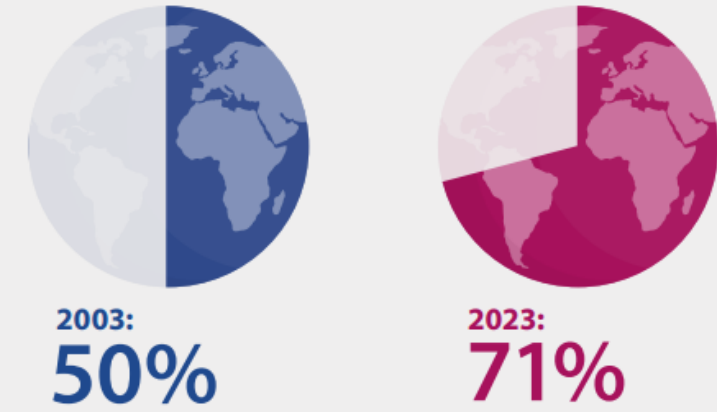
Välkomna, information om dagens program

- **Olika former för dialog och delaktighet**
- **Grad av påverkan**
- **Målgrupper för dialogen**
- **Från projekt till systematiskt arbetssätt**
- **Exempel på några metoder**

Summering och avslutning

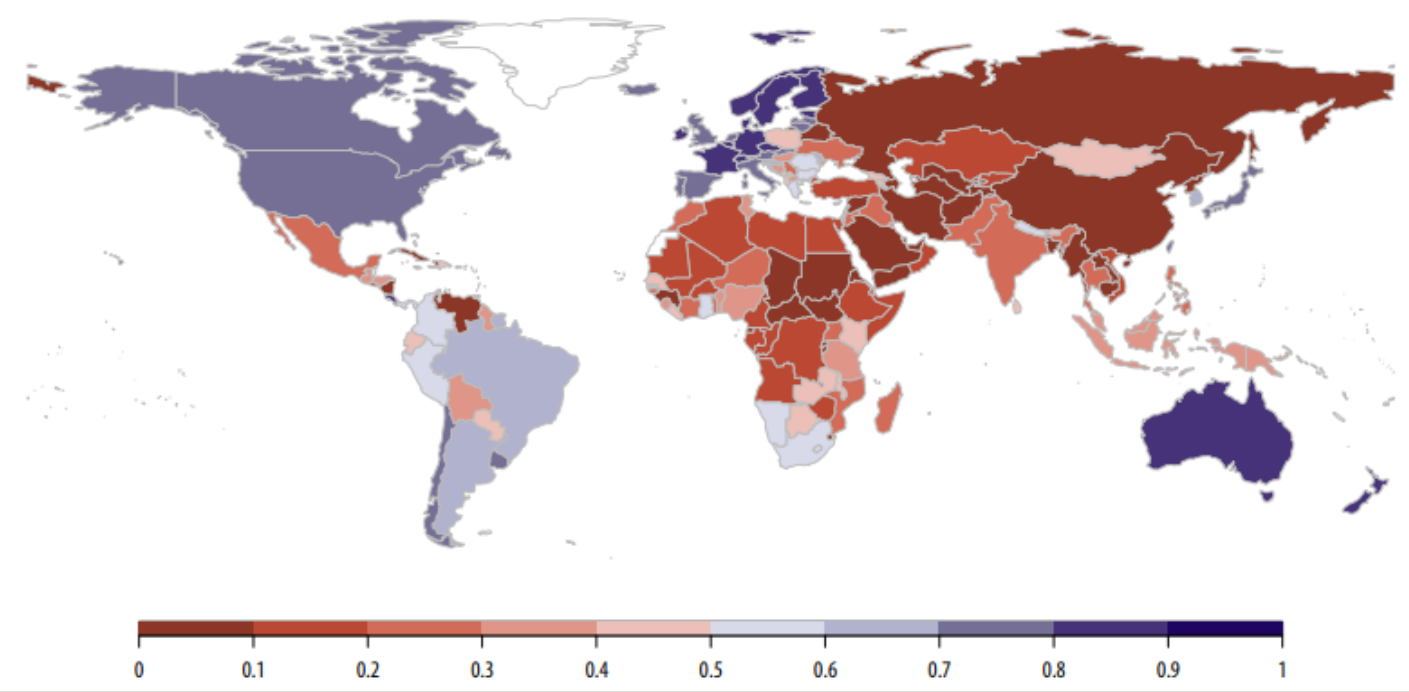

SHARE OF WORLD POPULATION LIVING IN AUTOCRACIES

Nivån på demokratin är tillbaka till 1985

FIGURE 1. STATE OF LIBERAL DEMOCRACY (LDI), 2023

¹ The Democracy Report 2024 is based on V-Dem dataset v14. With each annual update, V-Dem improves the quality of the data and engages a large number of experts, which may lead to corrections of measurements in some individual countries. V-Dem's Liberal Democracy (LDI) captures both electoral and liberal aspects of democracy and scores from the lowest

DEMOCRACY REPORT 2024 Democracy Winning and Losing at the Ballot

Stora skillnader i valdeltagandet

Kommun	Valdistrikt med högst valdeltagande	Valdistrikt med lägst valdeltagande	Differens
Stockholm	95,11%	37,53%	57,58%
Göteborg	93,01%	37,00%	56,02%
Huddinge	89,98%	34,13%	55,85%
Södertälje	85,44%	30,58%	54,87%
Uppsala	91,44%	37,20%	54,24%
Malmö	91,72%	39,02%	52,70%
Botkyrka	88,22%	35,65%	52,58%
Norrköping	92,61%	42,11%	50,50%

Regeringsformen

FN:s konvention om medborgerliga och politiska rättigheter

Barnkonventionen

Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna

Agenda 2030, FN

Europeiska konventionen om lokalt självstyrelse, Europarådet

Delaktighet i internationella konventioner och lagstiftning

Lagstiftat om delaktighet

RF § 2

”Det allmänna ska verka för att alla människor ska kunna uppnå delaktighet och jämlikhet i samhället och för att barns rätt tas till vara”.

- Medborgarförslag, KL kap 8
- Folkomröstningar, Lag 1994
- Folkinitiativ, Lag 2019
- Barnkonventionen, FN 1999
- Plan- och Bygglagen, 2010 Kap 5
- Lag (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk

Medborgardialog - vad är det?

- Samtalsdemokrati som stöd till det representativa systemet
- Kommunen eller regionen bjuder in medborgare att påverka och föra fram sina idéer
- Bidrar till ett bättre beslutsunderlag och att hitta lösningar på gemensamma utmaningar
- Bygger tillit och förtroende och skapar relationer
- ...

Medborgare är de som bor, verkar eller har en relation till kommunen eller regionen.

Medborgardialog är inte.....

- Förankring av beslut ni redan fattat eller tänker fatta som inte är påverkbart
- Den enskilde politikerns samtal på Ica etc.
- Den "vardagliga" kontakten med brukarna
- ...

Olika former för dialog och delaktighet

Många former för dialog och delaktighet

Intressenter

Äldreråd

Ungdomsråd

Företagarförening

Individ

Medborgar-
förslag

Allmänhetens
frågestund

Medborgare

Medborgarpanel

Medborgar-
budget

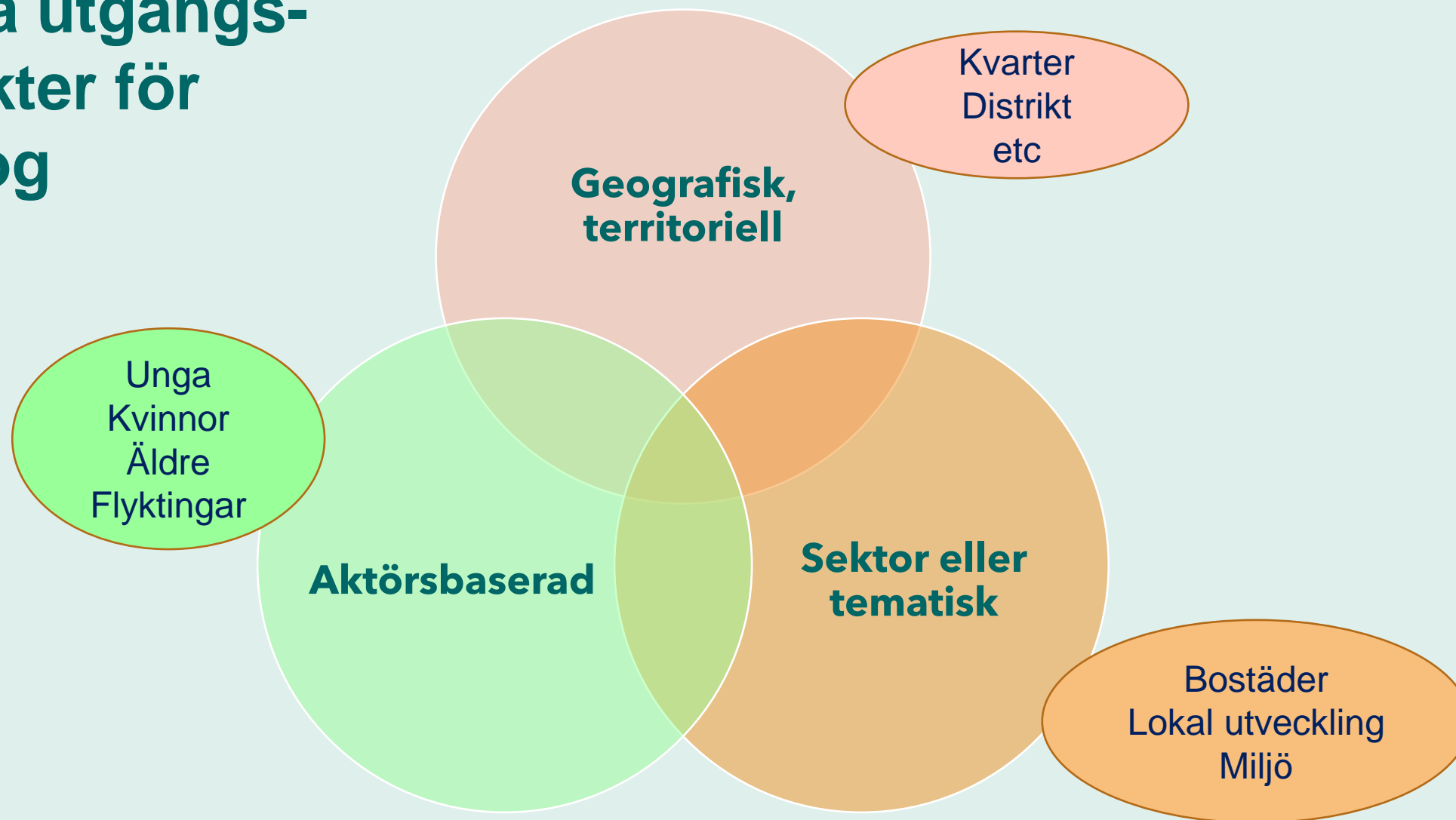
Dialog i komplexa
frågor

Brukare

Tjänstedesign

NKI

Olika utgångs- punkter för dialog

Medborgardialogens utveckling

Syfte träffa
många inget
krav på
resultat

Systematisk
dialog för
bättre besluts-
underlag

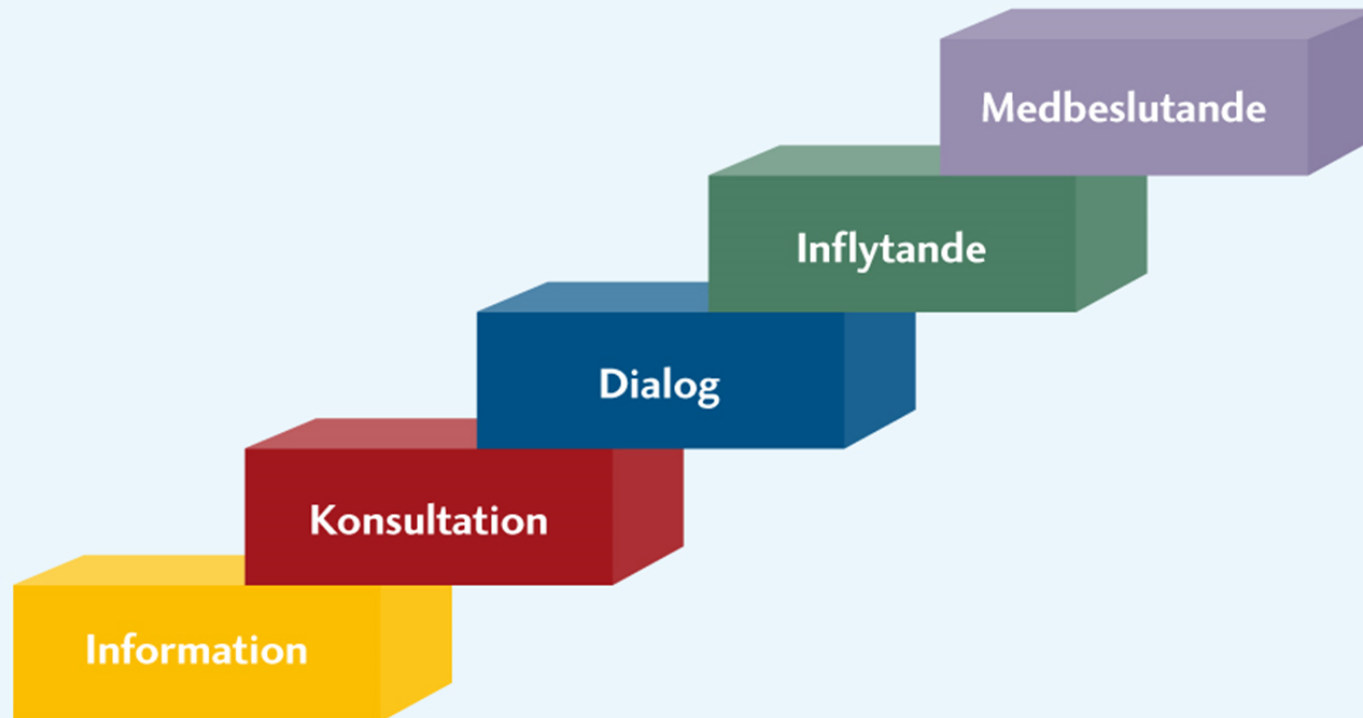
Systematisk
dialog för
social
hållbarhet

Systematisk
dialog för
demokratisk
tillit

Grad av påverkan

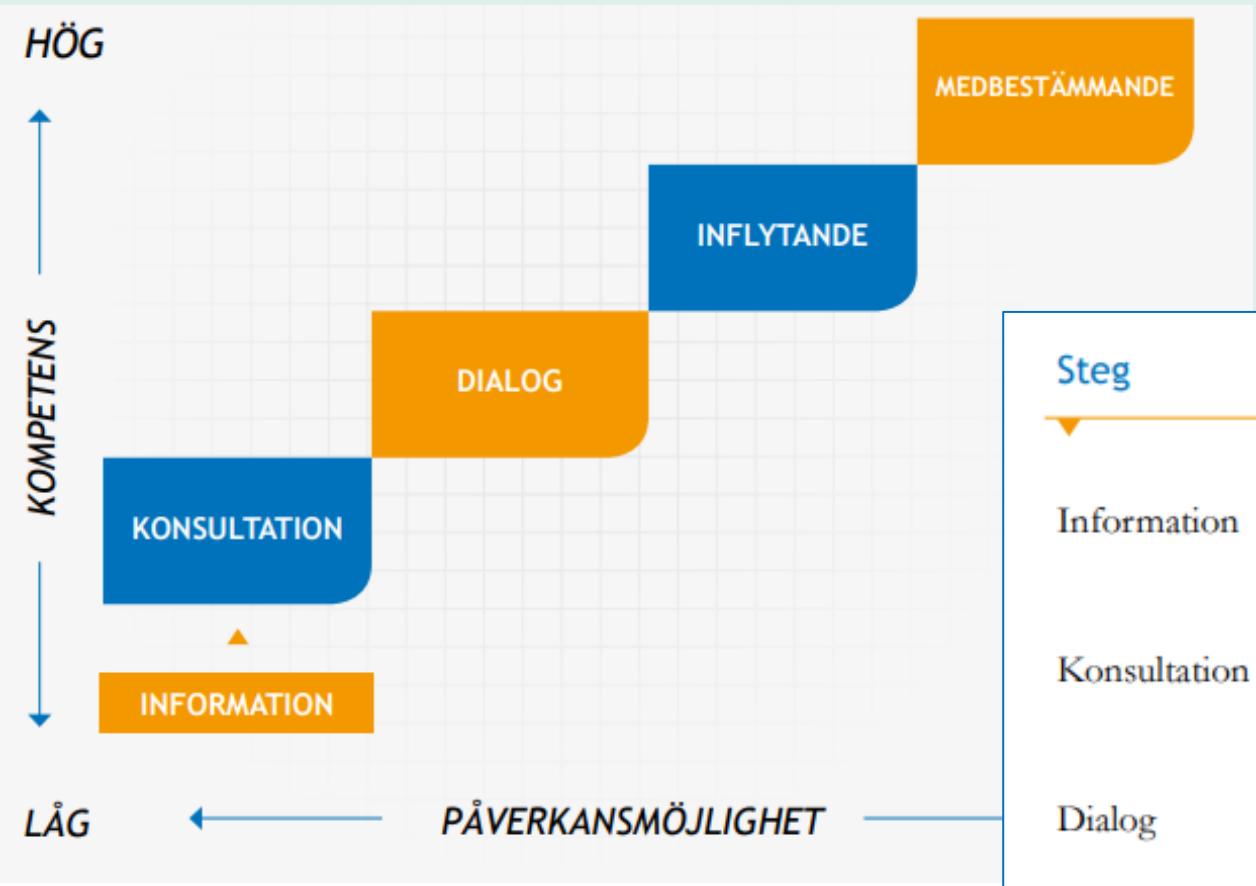

DELAKTIGHETSTRAPPA

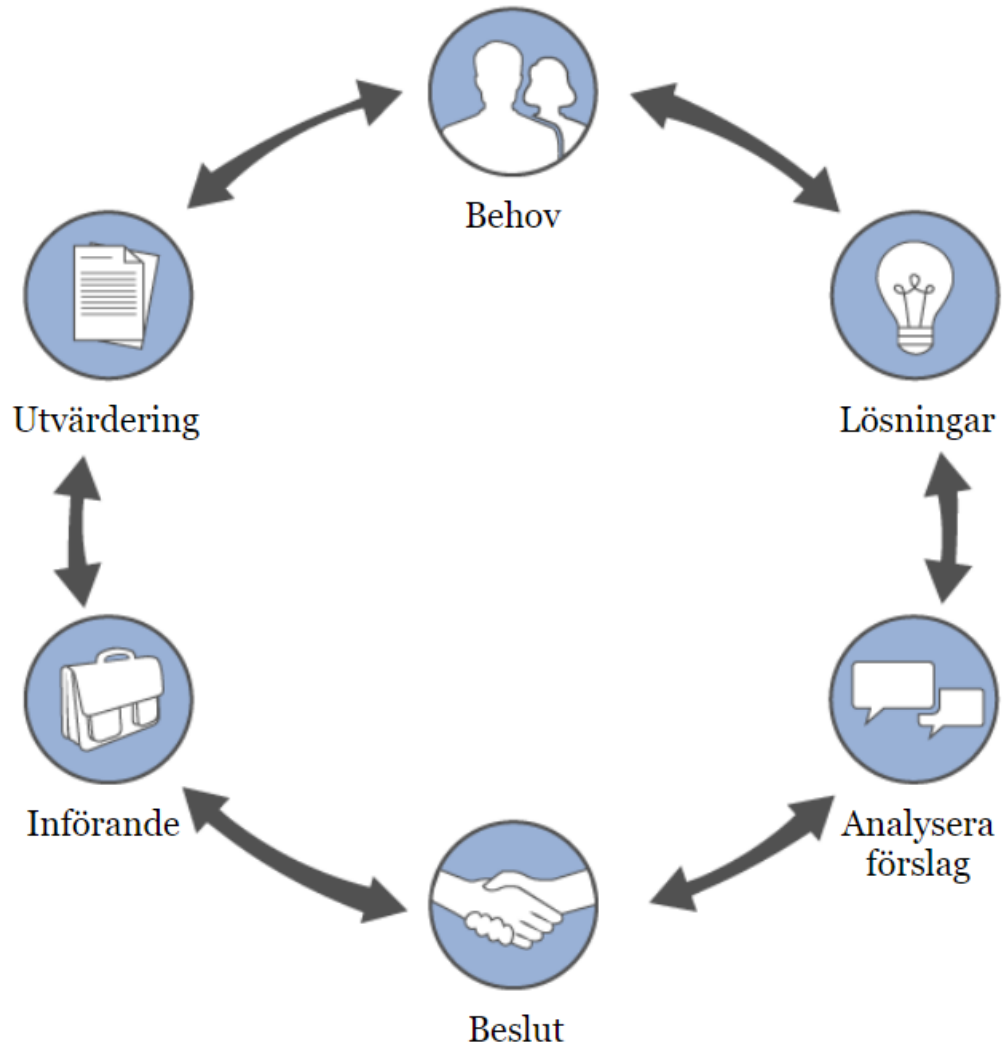
SKR tog fram delaktighetstrappan som ett stöd vid planering av medborgardialog.

När nivån för inflytande är bestämd, väljer man metoder för dialog

Steg	Kännetecken	Medborgarna	Metodexempel
Information	Envägskommunikation, enstaka frågor och svar	...får veta	Informationsmöte, webb, trycksak
Konsultation	Insamling av synpunkter, enstaka tillfälle	...får tycka	SMS-enkät, fokusgrupp
Dialog	Utbyte av tankar, ofta som en serie av dialoger	...får resonera	Dialogcafé, områdesvandring
Inflytande	Aktiviteter planeras och genomförs tillsammans	...får genomföra	Rådslag
Medbestämmande	Gemensamt beslutsfattande	...får bestämma	Medborgarbudget

Dialog kan genomföras i olika och flera skeden av en process

Frågor som kräver ett JA

- ✓ Är frågan påverkbar?
- ✓ Är jag/vi som beslutsfattare påverkbara?

ELLER!

Är det så att vi måste göra frågan påverkningsbar

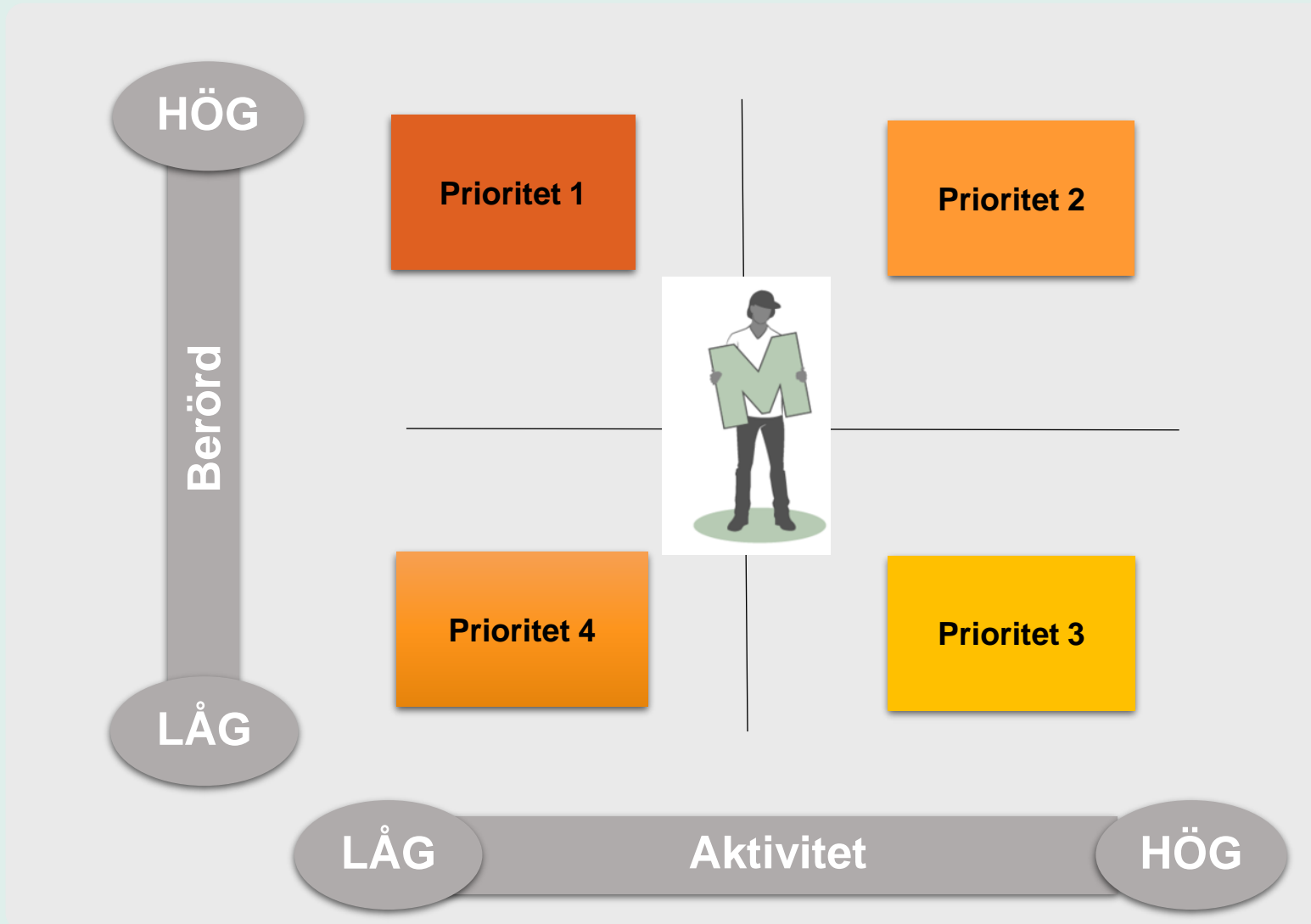
Är det så att vi måste göra oss själva påverkbara

Målgrupper för dialogen

Identifiera målgrupper för varje medborgardialog

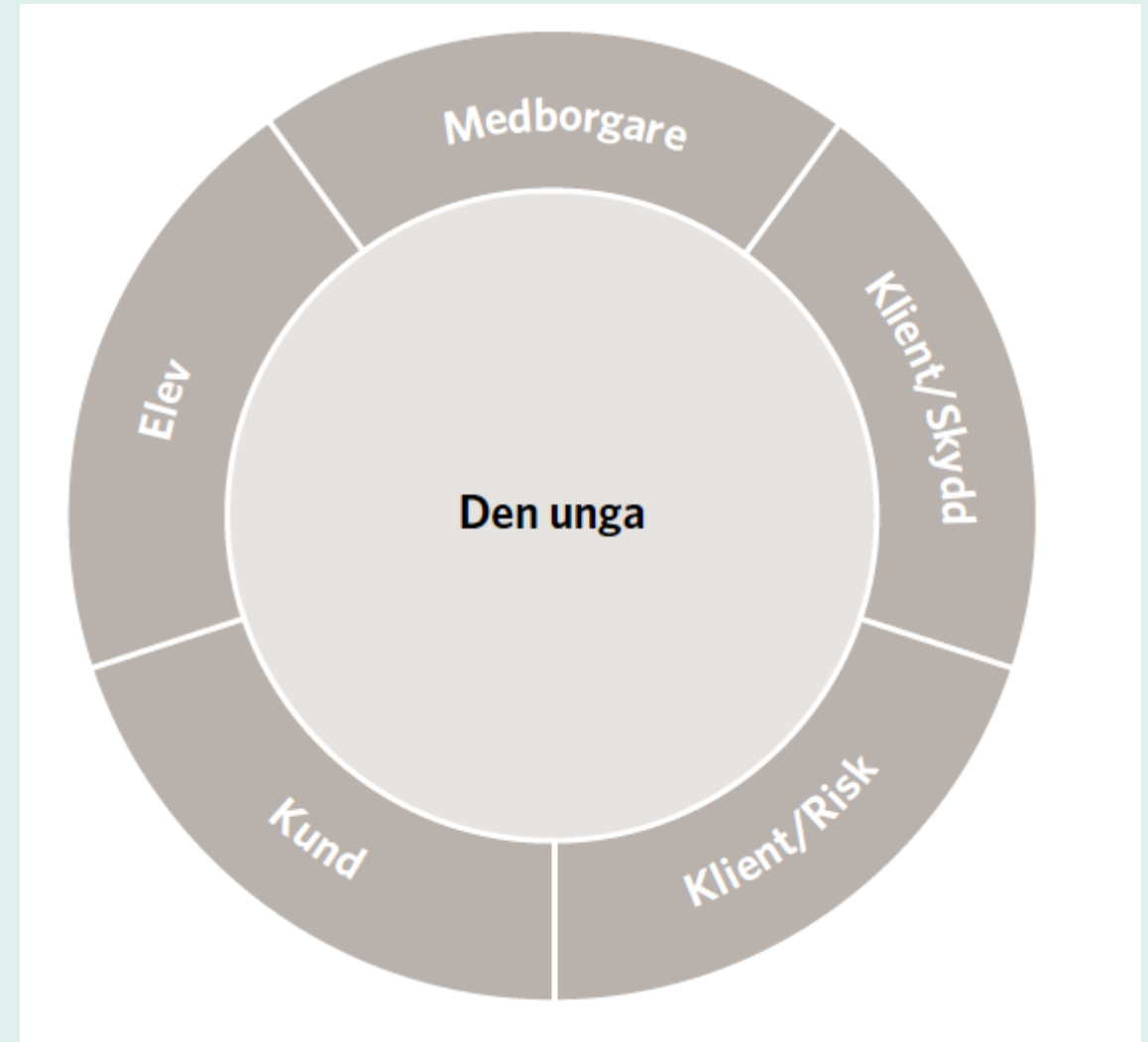
1. Vilka är de lågaktiva som berörs mycket av frågan vi vill föra en dialog om?
2. Vilka är de som är mycket aktiva och berörs mycket av frågan
3. Vilka är de som är mycket aktiva men som inte påverkas lika mycket
4. Vilka är de som är lågaktiva som inte påverkas så mycket.

Hur når vi de olika grupperna?

Vilka är dom?

Hur ser vi på unga

- **klienter** som är sårbara och behöver skydd
- **riskbenägna** som behöver kontrolleras
- **kunder** som behöver tillfrågas för att förbättra service
- **elever** som behöver läras
- **medborgare** som har en roll i nuvarande och kommande samhällsutveckling

Ungdoms- fullmäktige i Göteborg

Söka upp!

”Är dom svåra att nå eller
lätta att ignorera!?”

- Anne Tortzen

Anpassa efter målgruppen

- Visa på platsen
- Sök upp genom brobyggare
- Ringa, chatta och SMS
- Möjliggör vardagen för målgruppen
  - Barnpassning
  - Mat
  - Tid

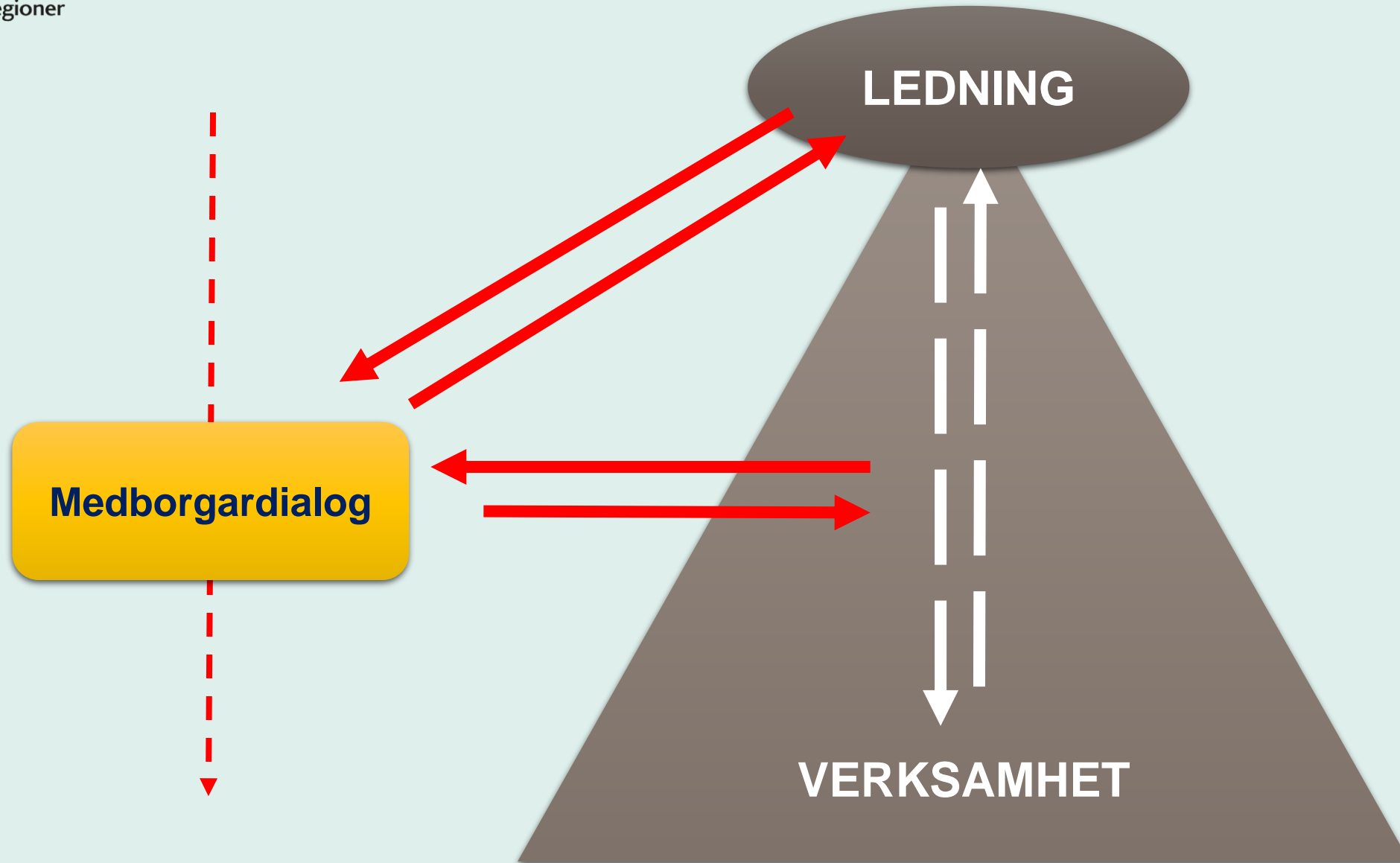

Från projekt till systematiskt arbetssätt

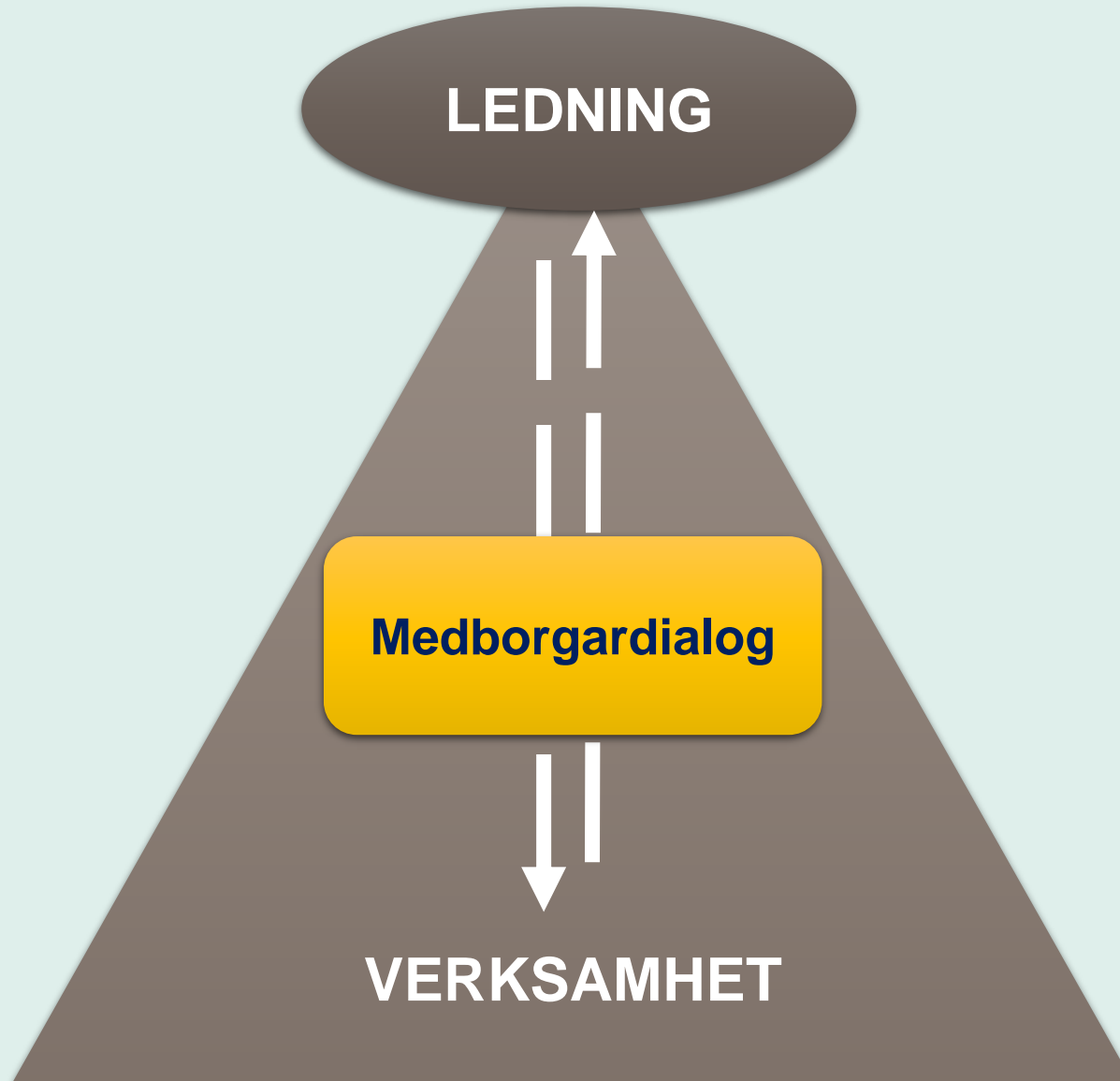

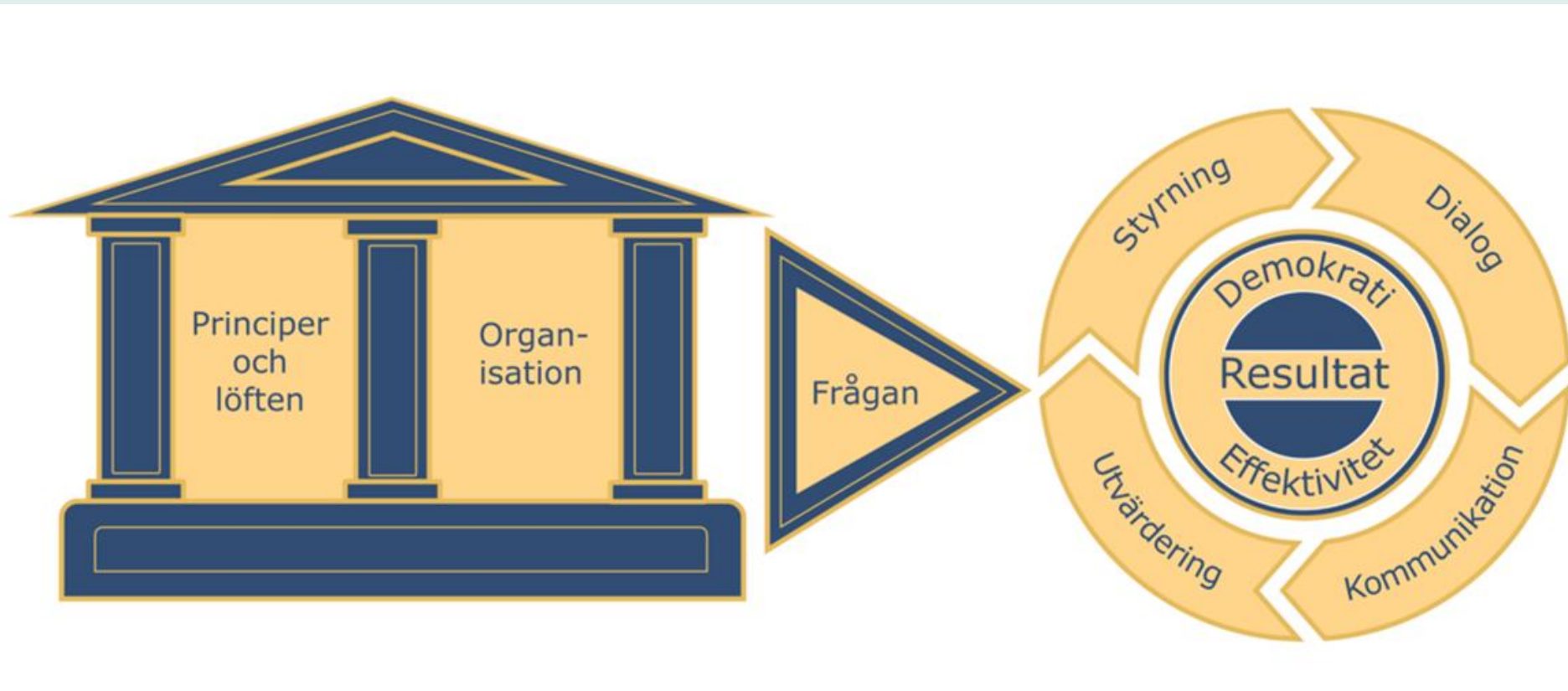
Från projekt till systematiskt arbetssätt

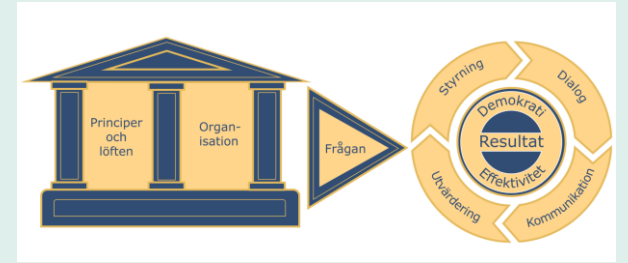
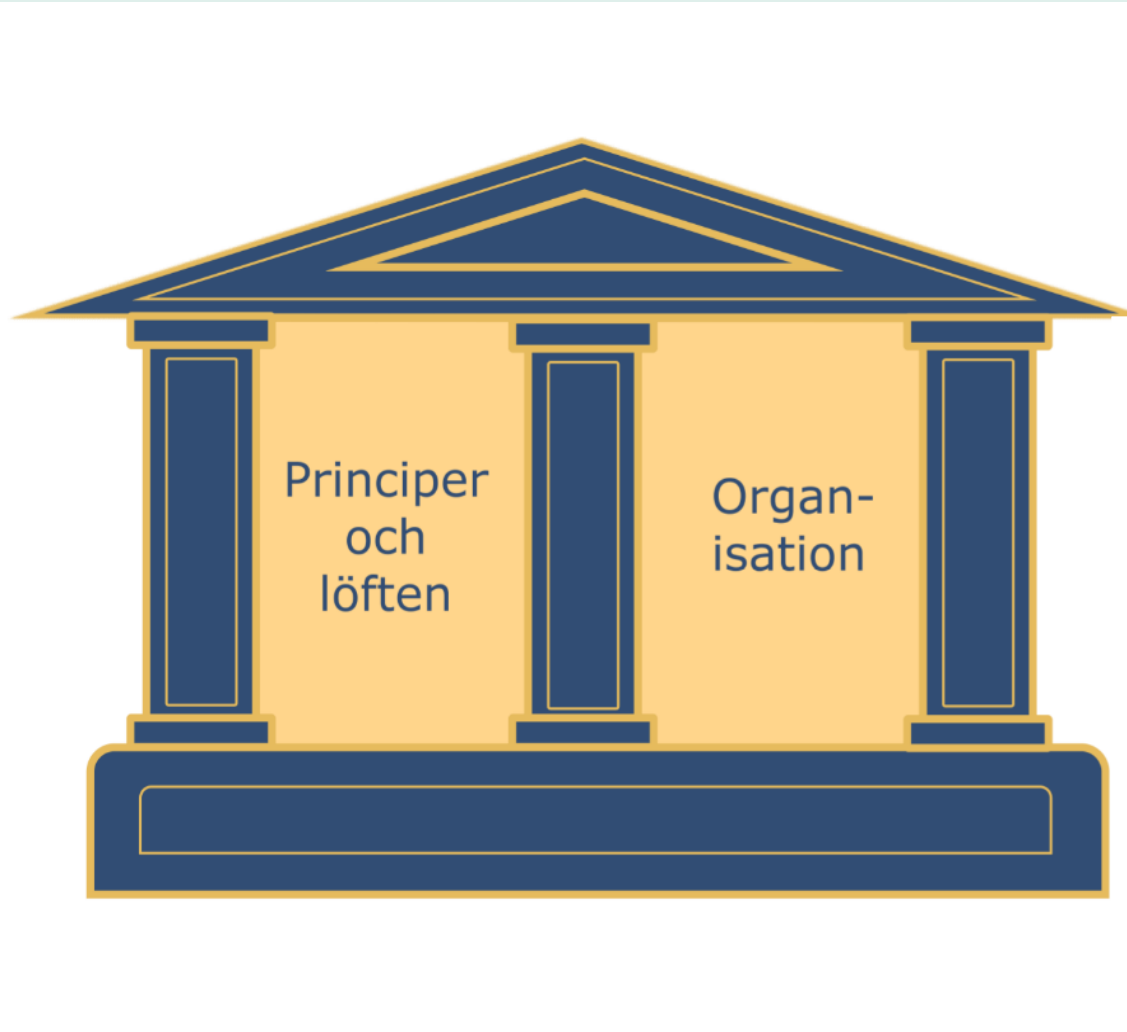
Från projekt till systematiskt arbetssätt

Vi behöver en systematik

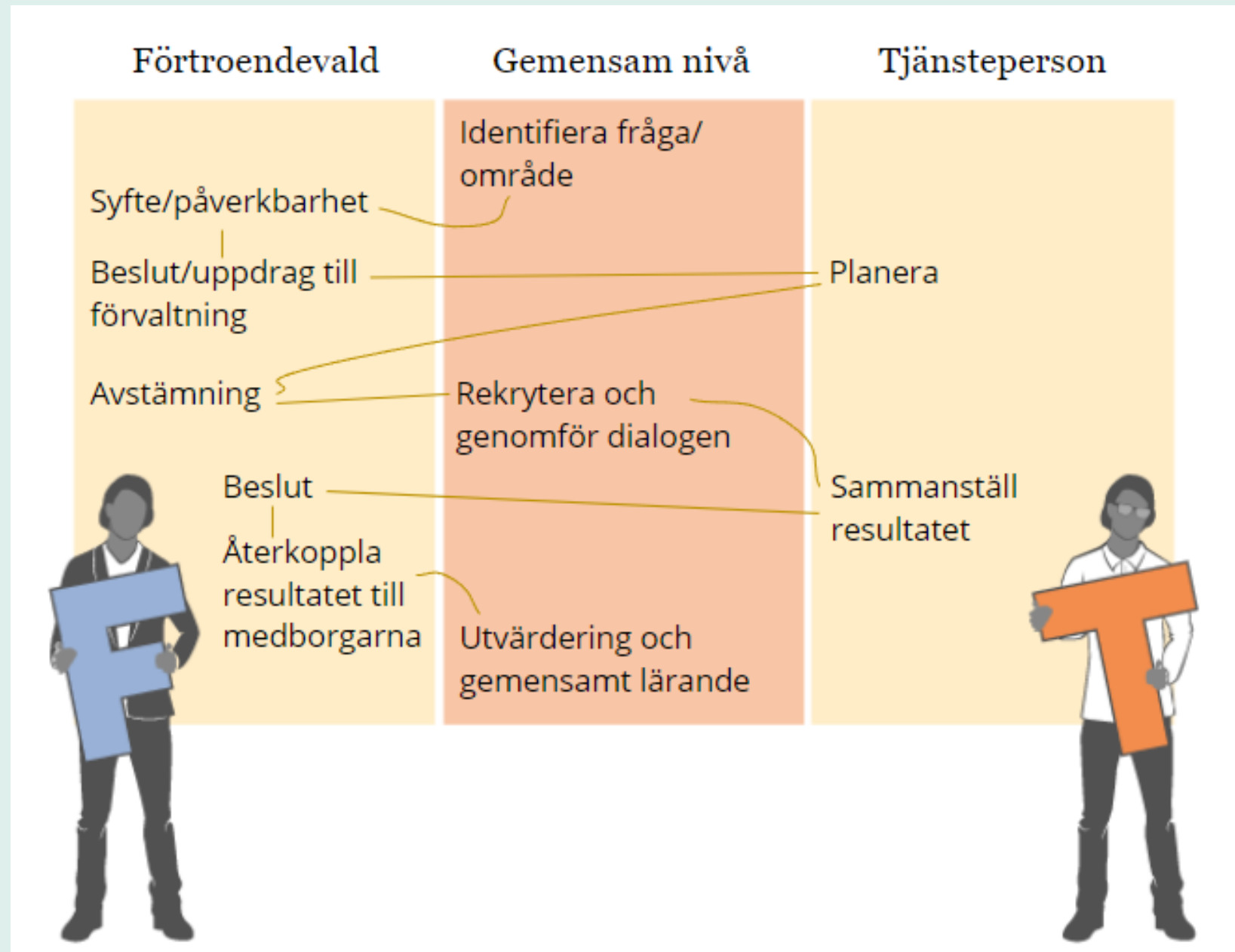

SKR:s styrkarta

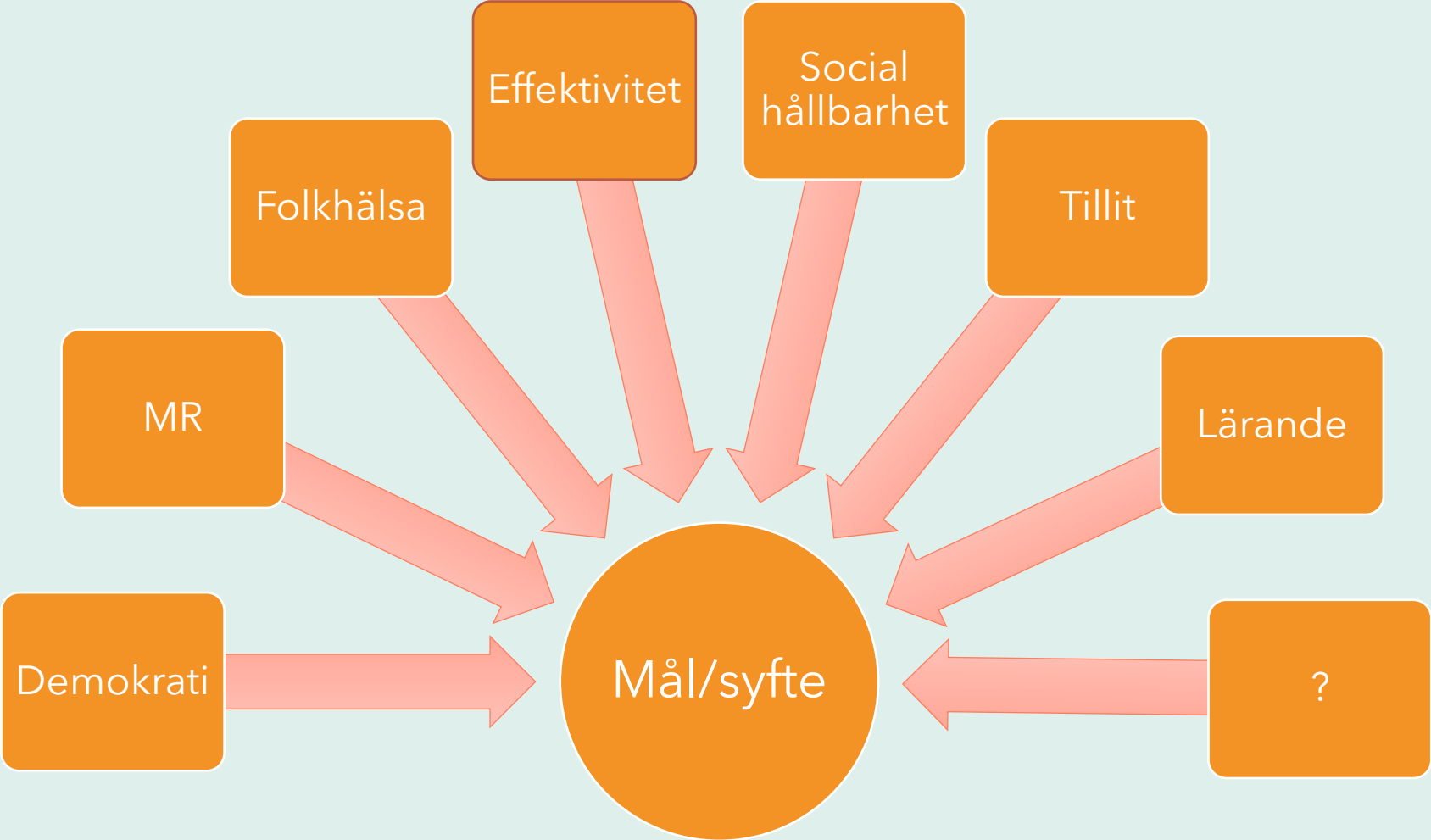

- Varför ska vi ha medborgardialog?
- Vilket/vilka beslutsorgan bestämmer om en dialog ska genomföras?
- Vilken intern kultur och resurser krävs för att nå våra mål?

Synliggör processen

Syftet - resultatet

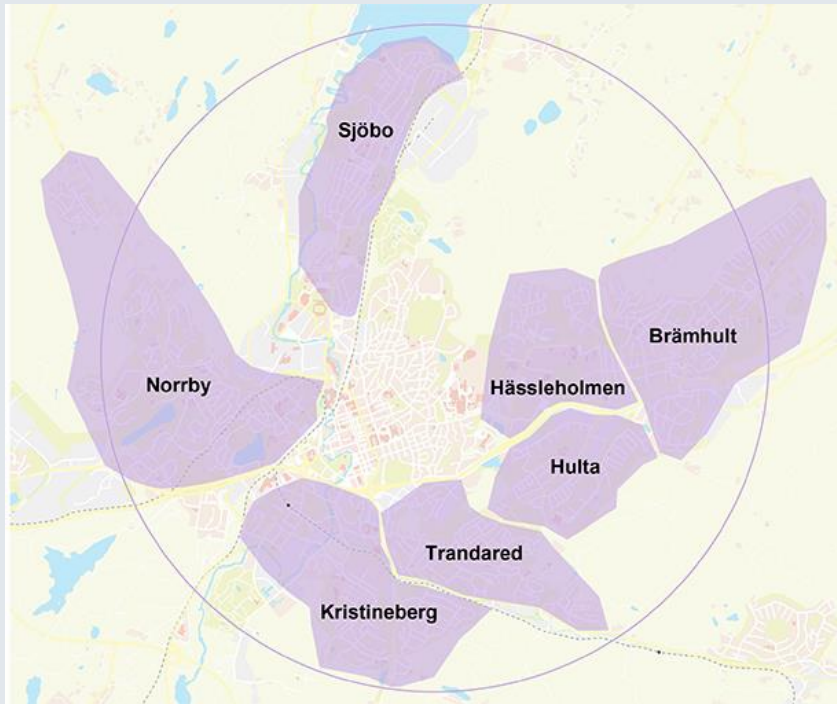
Gemensamma principer

för att säkerställa kvaliteten i arbetet med inflytande och delaktighet för medborgare

Samarbetsuppdrag lokalt inflytande, demokratifrågor och mötesplatser

Områdesnätverk

Ortsråd

<https://www.boras.se/lokalsamverkan>

BORÅS
STAD

PAUS

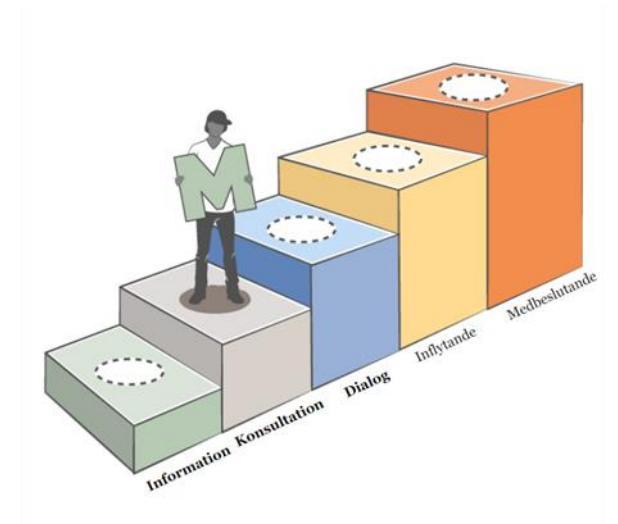
Metoder för medborgardialog

Medborgarpanel

- För konsultation
- Enkätverktyg
- Fritt för de som vill delta eller representativt urval
- Snabba svar - Hög svarsfrekvens
- Konstruktiva svar om öppna svars alternativ
- Underlättar datahantering
- Delta oberoende av tid och rum

The screenshot shows the website for Norrtälje Kommun. The navigation bar includes links for 'Barn & skola', 'Stöd & omsorg', 'Se & göra', 'Bo & miljö', 'Trafik & infrastruktur', 'Jobb & företag', 'Politik & demokrati', and 'Om Norrtälje'. The main content area is titled 'Norrtäljepanelen' and contains a description: 'I Norrtäljepanelen får slumpmässigt utvalda kommuninvånare av de som anmält sig intresserade vara med och påverka Norrtäljes utveckling genom att svara på frågor om allt från Norrtälje Hamn till skolan, kultur och fritid.' Below the text is a photograph of three blue road signs: '8 SÖDERBYKARL', 'NORRTÄLJE 8', and '6 LOHÄRAD'. To the right, there is a sidebar titled 'Till Kommunfakta' with a list of items: 'Befolkning', 'Hur du överklagar ett beslut', 'Mål och budget - tillsammans bygger vi framtidens kommun', 'Nationella minoriteter', 'Norrtälje Nyckel', 'Notarius Publicus', and 'Så fungerar Norrtälje kommun'.

Hur ska Stockholm växa?

Gå med i Medborgarpanelen

Medborgarpanel om stadsutveckling

Vill du vara delaktig i utvecklingen av hur Stockholm växer? Gå med i stadens digitala medborgarpanel. Som medlem i panelen får du ett antal kortare frågeomgångar via mejl per år, beroende på var du bor. Resultat från genomförd frågeomgång presenteras och återkopplas här på webben.

Är du 11-17 år och bor i Stockholm?

Gå med i stadens digitala panel.

Unga panelen

Är du 11-17 år och bor i Stockholm? Vill du vara med och tycka till om hur Stockholm växer och utvecklas? Gå med i Unga panelen!

<https://vaxer.stockholm/tema/dialog-och-samrad/medborgarpanelen/>

Rundabordssamtal

- diskussioner i en informell och bekväm miljö

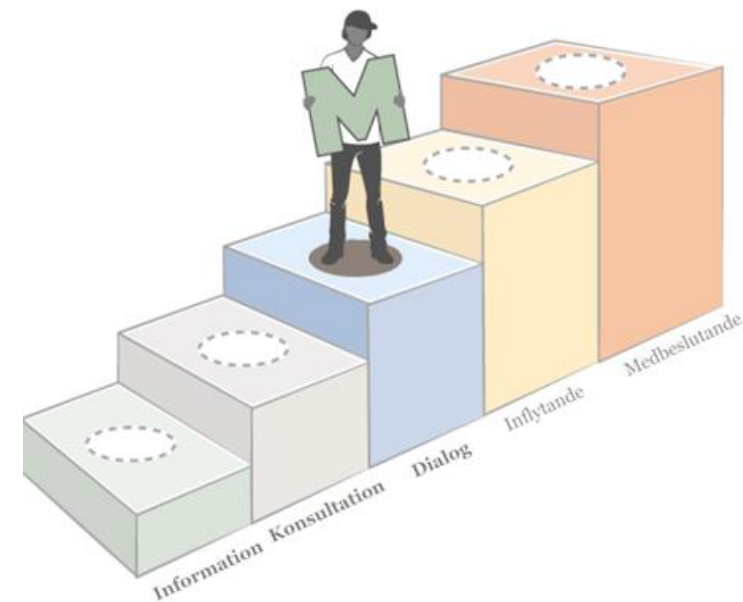
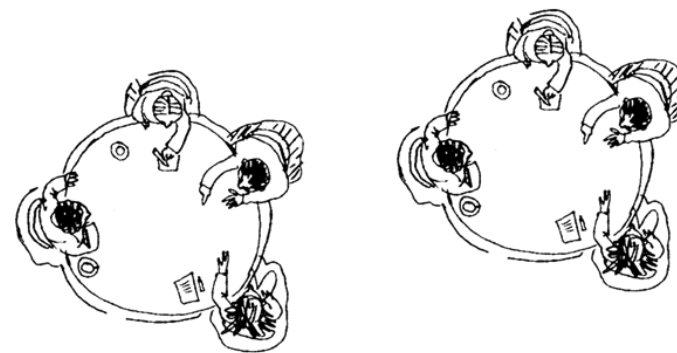
Rundabordsdialog är en metod som uppmuntrar människor att delta i diskussioner om aktuella frågor i en informell och bekväm miljö.

Det är en bra metod när man snabbt vill fånga idéer och förslag om ett aktuellt ämne från medborgare i olika roller.

Prioritera

Varje bord prioriterar de tre viktigaste förslagen från sitt bord

Fatta beslut

Bestäm fråga eller det ämne ni vill få idéer och förslag kring.

Förbered dialogen

Välj en lokal som är tillgänglig och trevlig där deltagarna kan sitta runt bord i mindre grupper (5-7 personer) runt ett bord

Bjud in till dialogen

Fundera på om det är några grupper ni särskilt vill ha med och lägg engagemang på att bjuda in dem.

Behöver en värd för mötet som kan leda processen.

Material, fika m.m.

Tips! Välj tidpunkt utifrån den målgrupp ni bjuder in. Vissa grupper kan ha lättare att delta dagtid medan andra föredrar kvällstid.

Välkomna deltagarna

Beskriva den aktuella frågan och hur dialogen kommer att gå till samt hur resultatet ska användas.

Ge plats för diskussionen

- 1 prata allmänt om frågeställningen
- 2 diskutera utmaningar
- 3 ta fram förslag och idéer på lösningar

Låt deltagare byta bord.

**Deltagarna får lyssna till flera
perspektiv på
frågeställningen.**

Prioritera

Varje bord prioriterar de tre viktigaste förslagen från sitt bord

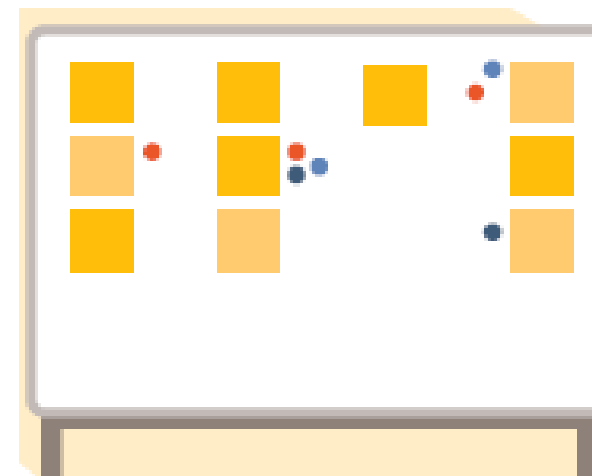

De prioriterade förslagen presenteras för alla deltagare, som sedan får prioritera de tre till fem allra viktigaste förslagen eller idéerna

Sammanfatta

En rapport, delas med de som deltagit och berörda beslutsfattare och på hemsida.

Synliggör hur rapporten har mottagits och hur resultatet har använts.

Nulägesdialog i Skara kommun

Dialogerna ger **ökad kunskap både om nuläge och önskat läge**, en **samstämmighet** som ökar möjligheterna att genomföra bra åtgärder och planer som både kommer invånarna till del och stärker helheten.

Alla invånare med intresse och möjlighet kan vara med. Barn och unga lämnar sina synpunkter och idéer genom skolan. **Politiker och tjänstepersoner** finns med under dialogen för att lyssna och ta till sig synpunkter och idéer.

Processen är återkommande.

Lyssna

Dialog i Axvall

<https://www.youtube.com/watch?v=MzHJAWQtmPE&t=115s>

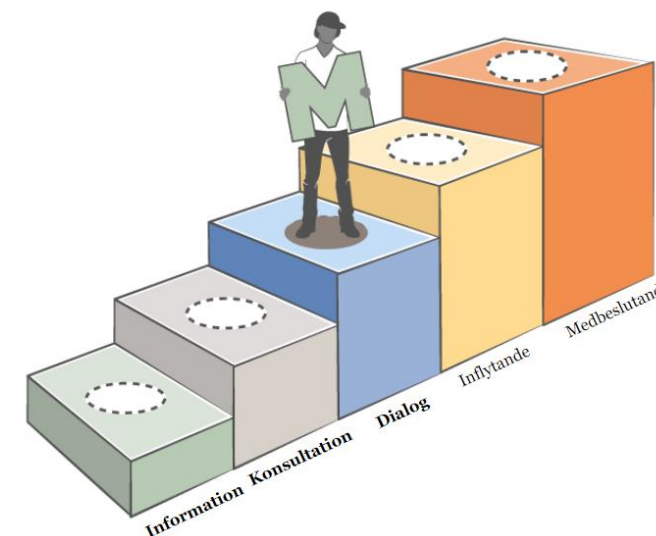
WALK AND TALK - dialog under en promenad

Regionens eller kommunens representanter promenerar tillsammans med medborgare runt i ett avgränsat område för att **söka svar på frågor, fånga upp behov** och **diskutera lösningar**.

Tydliggör "frågan" för dialogen.

- Vad är det som ni vill ha mer kunskap om?
- Vad är det ni vill ha hjälp att se?

Frågan kan vara specifik och exempelvis handla om den upplevda tryggheten i ett område.

Avsluta promenaden med tid för diskussion

Samla gruppen i en lokal i området för en uppföljande dialog kring det som kommit fram under promenaden.

Möt upp deltagarna

Välj en startpunkt som är lätt att hitta och se till att regionens eller kommunens representanter är synliga.

Ge en kort introduktion till vad som kommer att hända och hur man gör när man vill ge en synpunkt eller förslag, så att alla förstår att de kommer att bli lyssnade på.

Genomför promenaden

Gå runt i en takt så att alla i gruppen hinner med och var lyhörda för att stanna till när någon i gruppen vill ge en kommentar eller ställa en fråga.

Även inomhus!

Avsluta promenaden med tid för diskussion

Samla gruppen i en lokal i området för en uppföljande dialog kring det som kommit fram under promenaden.

Presentera resultatet

Berätta hur det kommer att användas i den fortsatta processen.

Återkoppla särskilt till dem som deltog i promenaden

Foto: Per Englund

Följ med på trygghetsvandring

En trygghetsvandring är en form av medborgardialog där du som bor i Stockholm har chans att påverka trygghetsarbetet i din stadsdel.

Trygghetsvandring ur barns perspektiv

Erfarenheter från fyra pilotprojekt • Steg för steg-manual

Teimouri • Åhlström • Svennberg • Björling • Havström

http://www.tryggaremanskligare.goteborg.se/pdf/publikation/trygghetsvandring_barn.pdf

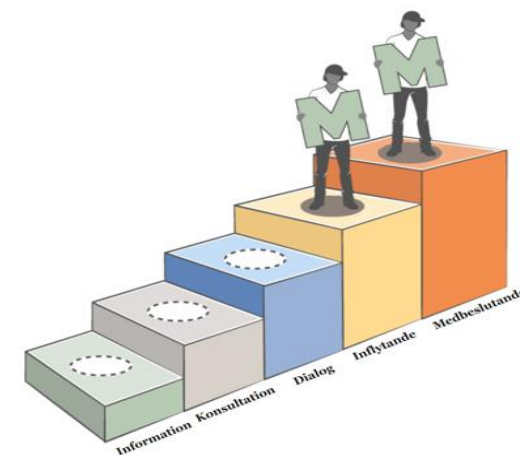
<https://start.stockholm/om-stockholms-stad/stockholmarnas-fokus/trygghet/folj-med-pa-trygghetsvandring/>

Medborgarberedning är...

En medborgardialog där **slumpmässigt inbjudna medborgare** möts vid flera tillfällen för att lyssna på experter, reflektera och diskutera tillsammans samt **finna lösningar på ett komplext eller kontroversiellt ämne.**

Metoden möjliggör att deltagarna fördjupar sin kunskap i frågan och samtalar utifrån det.

I slutet på processen tar deltagarna fram **gemensamma rekommendationer och förslag till lösningar** som sedan presenteras för de beslutsfattare som inbjöd till processen.

Det som särskiljer en Medborgarberedning är...

- **Urvalet**
  - slumpmässigt stratifierat, 'det demokratiska lotteriet'
- **Samtalsformen**
  - 'deliberation', informerat och reflekterat samtal
- **Rekommendationerna**
  - Tas fram av deltagarna själva

För- och nackdelar

Fördelar

- Synlig process
- Deltagare som inte hörs annars
- Nya perspektiv på svåra frågor
- Djupare förståelse
- Mer representativt deltagande

Nackdelar

- Dyr process
- Tar tid
- Fungerar bäst på lite större nivåer och frågor

Medborgarråd för delaktighet i klimatfrågan

Under våren 2024 genomför Göteborgs Stad ett så kallat medborgarråd. 30 personer får möjlighet att bidra med tankar och förslag på hur staden kan engagera och involvera invånarna i att ställa om samhället för miljön och klimatet.

I dagarna skickar Göteborgs Stad ut brev och sms till ett antal göteborgare för att fråga om de är intresserade av att vara med i ett så kallat medborgarråd.

Rådet ska diskutera hur göteborgarna kan bli mer delaktiga i stadens miljö- och klimatarbete.

The screenshot shows a news article from NYHETERNA. The header includes the site name and navigation links: Start, Nöje, Sport, Nyhetsmorgon. Below the header are category links: Senaste nytt, Inrikes, Utrikes, Politik, Ekonomi, Brott och straff, Klimat, Tech, Väder. The article title is 'KLIMATKRISEN' with a 'Visa alla >' link. The main image shows a woman in an orange shirt presenting to a group of people seated at tables in a bright room. A subtitle reads: 'Och vi kan se problemen med att försöka forcera fram något ovanifrån och teknokratiskt.' The article text below the image reads: 'Så ska 60 vanliga svenskar knäcka klimatfrågan' followed by 'Sveriges första medborgarråd startar • "Välkomnar olika åsikter"'. It also includes metadata: 'Uppdaterad: Igår 07:02' and 'Publicerad: Igår 07:01'. The main text states: 'I helgen inleds Sveriges första medborgarråd om klimatet. Under våren ska 60 svenskar komma överens om hur Sverige ska minska sina utsläpp. – Det ska bli spännande att se vad de kommer fram till, säger Tim Daw, hållbarhetsforskare och projektledare för medborgarrådet.'

Medborgarberedning prövas för ny stadsdel

Jonathan Naraine, tf stadsarkitekt, Lars Berg (C), ordförande, och Sture Nilsson (M) 2:e vice ordförande i samhällsbyggnadsnämnden

I Skara planeras för en ny stadsdel med arbetsnamnet Djurgårdshage, vilken förenar både stad och landsbygd och ansluter till befintlig bebyggelse i södra Skara. Uppdraget från politikerna är att ta fram ett planprogram i syfte att utreda och precisera möjligheterna till bostadsbebyggelse och attraktiva stadsrum i området. Nu har kommunen även beslutat att göra en ambitiös dialogsatsning tidigt i processen, där man tar ett nytt grepp – en medborgarberedning.

E-förslag

- Öppen dörr för förslag till förbättringar, utveckling
- Transparent på hemsida
- Förslag kan kommenteras
- Ge stöd genom att ”rösta” på förslag du gillar
- Om ett förslag får t.ex. 50 - 100 röster – tas förslaget vidare berörd till nämnd/ styrelse
- Oberoende av tid och rum
- Sucess stories i media

KARLSTADS KOMMUN

Lättläst | Teckenspråk | Translate

Utbildning och barnomsorg | Uppleva och göra | Omsorg och hjälp | Bygga och bo | Miljö och energi | Trafik och infrastruktur | Näringsliv och arbete | Kommun och politik

SÖK | Kontakta oss | E-tjänster & blanketter | Jämför service

Hem > Kommun och politik > Delta och påverka > E-förslag

Kommun och politik

Lyssna | Skriv ut | Dela | KONTAKT

Har du en idé för ett ännu bättre Karlstad?

TILL E-FÖRSLAG

Här lämnar du ditt förslag, kommenterar eller stödjer andras förslag.

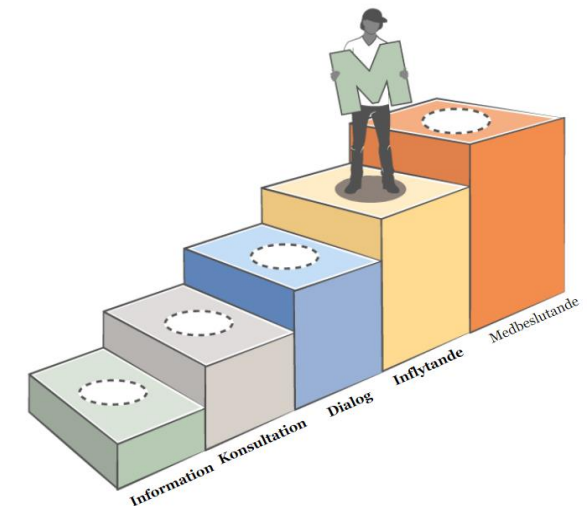
DELTA OCH PÅVERKA

E-förslag

Har du en idé om hur Karlstad kan utvecklas och förbättras? Då kan du lämna ett e-förslag till kommunen. Det ger dig som Karlstadsbo en möjlighet att påverka det som du tycker är viktigt.

Ett e-förslag kan handla om allt som kommunen ansvarar för och har möjlighet att besluta om. Däremot omfattas inte våra kommunala bol

Frågor och svar om e-förslag
Så fungerar e-förslag
Lämna ditt förslag via vår e-

Göteborgsförslaget

Göteborgsförslaget är till för dig som har en idé om hur Göteborg kan utvecklas. Du är expert på din vardag och vad som kan bli bättre. Du kan lämna ett eget förslag och rösta på andras. Om förslaget får minst 200 röster tas det upp för beslut i ansvarig politisk nämnd eller styrelse.

[Lämna ett förslag](#)[Rösta och kommentera på förslag](#)

Om Göteborgsförslaget

Här kan du läsa om vad som är bra att veta innan du använder Göteborgsförslaget.

Lämna ett förslag

Här lämnar du ditt göteborgsförslag.

Aktuella förslag

Här kan du läsa, kommentera och rösta på aktuella Göteborgsförslag.

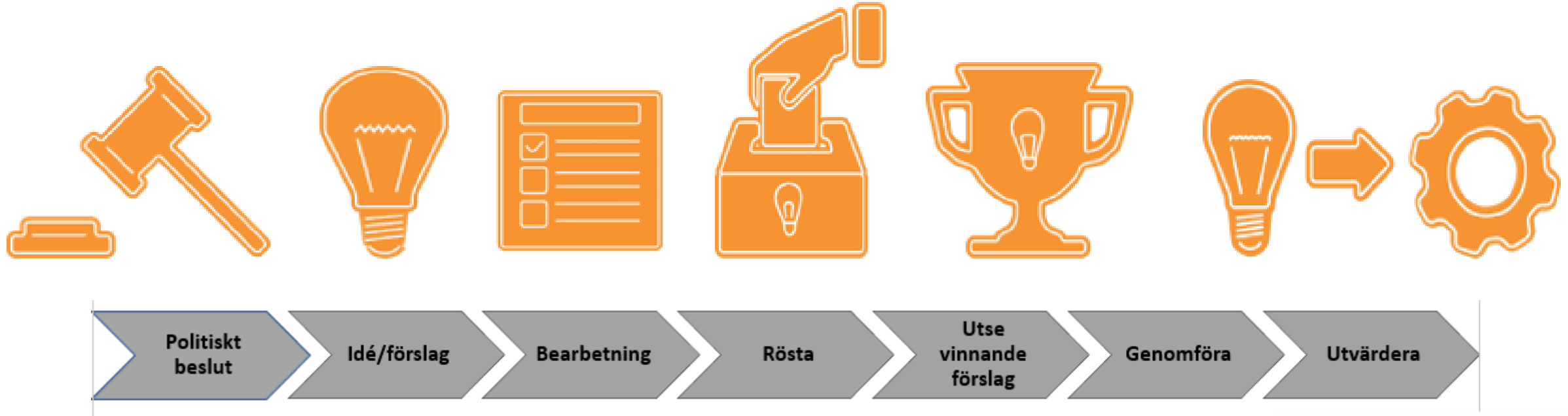
Förslag under behandling

Beslutade förslag

Arkiverade förslag

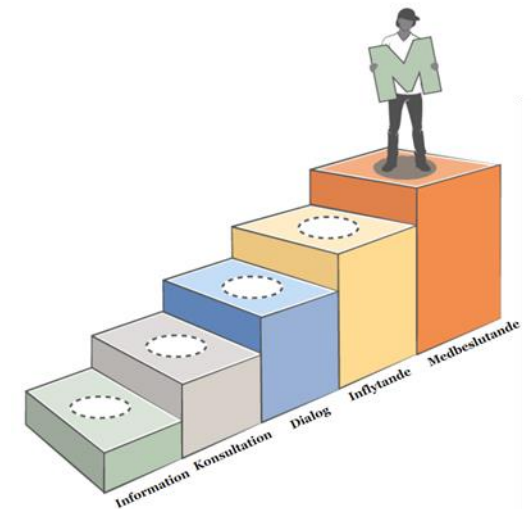
<https://goteborg.se/wps/portal/start/kommun-och-politik/politik-och-demokrati/sa-kan-du-paverka-och-vara-delaktig/goteborgsforslaget>

Medborgarbudget

Länk till video om Medborgarbudget

<https://api.screen9.com/preview/WziQNApFXiFv9VJrf4YrnNDKL-H-LclePBTyHfu2ot9mgvU09LRt4EbVY5laDYQb>

Fagersta din idé - medborgarbudgeten för 13-20 åringar

Det handlar om att ta fram **idéer på aktiviteter** för unga i Fagersta som **ökar psykisk hälsa och minskar otrygghet**.

Du kan få upp till 50 000 kronor för att genomföra din idé.

- Det ska vara en enskild eller några återkommande aktiviteter eller evenemang för många unga i Fagersta
- Du/ni som skickar in idén ska vara med och genomföra den
- Det ska vara gratis för unga att vara med
- Aktiviteten ska genomföras i Fagersta senast ett år efter att idén röstats fram som vinnare
- Aktiviteten ska på något sätt motverka psykisk ohälsa och öka tryggheten i Fagersta
- Den ska inte kosta mer än 50 000 kronor
- Aktiviteten ska vara alkohol- och drogfri
- Den ska inte bryta mot lagen
- Det ska finnas en kontaktperson
- Förslaget ska lämnas in i tid

Film

https://api.screen9.com/preview/sTMTk1VOvy_wdoxfvH_GnvqucQQnrDE7KCAS47Aq09plu0E8vwwwPJ1pn87XE-W_

Podd

<https://sites.libsyn.com/166967/112-fagersta-din-id>

Nattbio med rekordmånga besökare!

🕒 2023-09-25

I fredags bjöd Din idé* in till utomhusbio vid Fagersta fritidsgård, och hela 250 ungdomar mellan 15-23 år dök upp!

🔗 [Dela](#) 🖨️ [Skriv ut](#)

Regnet höll sig borta och myggen motades bort med myggspray, ungdomarna njöt av skräckfilm i mörkret, dricka och popcorn. Ett väldigt uppskattat och lyckat evenemang!

Helsingfors - 8 miljoner Euro per år

Förslag som valdes i omröstning

Idrottsplatser

Södra

Idrottsplats och motionsredskap till Hallonnäs på Drumsö

En liten "lättmotionsplats" i anslutning till friluftsområdet Skojarbergsparken i Hallonnäs för att öka välbefinnande och hälsa för stadsbor i alla åldrar.

Projektets framsteg

40%

Planera

♥ 1   ■ 0

Visa projekt

Parker och natur

Sydöstra

Återställning av parken Askungen i Kasberget till en trygg och trivsamt plats för olika användargrupper

Parken Askungen återställs och görs till en trygg och trivsamt plats för många olika åldersgrupper. Med budgeten får man en parkplan och delvis genomförande av parken Askungen.

Projektets framsteg

40%

Planera

♥ 0   ■ 13

Visa projekt

Motion och friluftsliv

Sydöstra

Vinterbadplats till Degerö

Staden bygger en vinterbadplats, och en förening grundas för att ansvara över användningen av omklädningsrummen. Användning och kostnader täcks av medlemsavgifter som samlas in av vinterbadarna.

Projektets framsteg

29%

Planera

2 personer har lagt till detta till sina favoriter

♥ 2   ■ 2

Visa projekt

Genomförande

40%

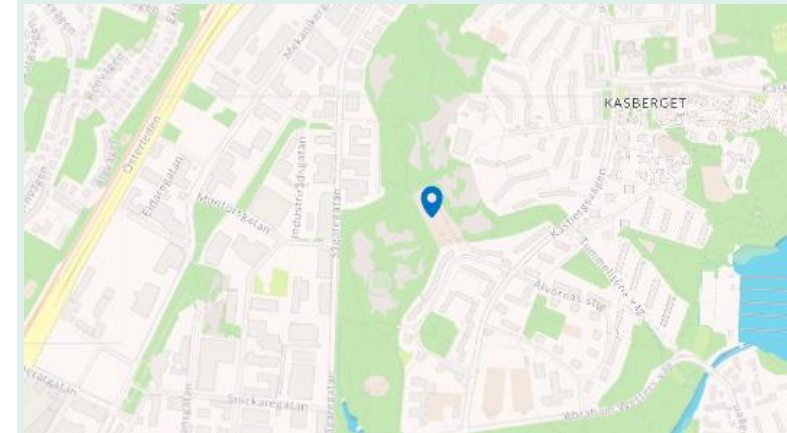
Genomsnittlig framsteg på alla projekt 34,1%.

Projektinfo

- € Budget: 290 000
  - 📅 År av röstning: 2021
  - 🗳️ Röster: 1477
  - 👤 Ansvarig part: Kaupunkiympäristö KYMP
  - 📍 Distrikt: Sydöstra
  - 🏷️ Tema: Parker och natur
  - 📍 Plats: Leikkipuisto Tuhkimo / Hiekkakenttä, Tuhkimontie 10-12
- [Visa på kartan](#)

Referens: HEL-RESU-2022-01-132

[Dela](#)

Oavsett vilken dialog ni gör - glöm inte att återkoppla!

Medborgare som tagit av sin tid, kommit till möten, delat med sig av tankar, gett uppslag på idéer m.m.

Vill veta vad som händer, annars är risken stor att de inte kommer nästa gång vi ber dem.

Vi återkopplar resultatet

TRELLEBORGS KOMMUN

Genomförda förslag från medborgarbudgeten 2021

Utegyms i Anderslöv

Förslaget om utegym i Anderslöv lämnades in av BOIK och Gym101 Fitness. Förslaget fick näst flest röster i omröstningen 2021. Genomförandet av förslaget drog ut på tiden på grund av utformning av utegymmet och upphandling. På plats finns nu ett utegym som passar såväl ungdomar som seniorer. Det är möjligt att göra isolerade övningar för olika muskelgrupper eller arbeta sig igenom mini-hinderbanan runt om.

Alstad lekplats

Förslaget att upprusta lekplatsen i Alstad lämnades in av Alstad skola. Förslaget fick ihop 217 röster. Lekplatsen har nu fått nya gungor, klätterställning, grillplats och hyddor.

Mötesplats vid Rosenhagen i Anderslöv

Förslaget om en mötesplats i naturen vid Rosenhagen i Anderslöv lämnades in av förskolorna i Anderslöv. Förslaget fick de flesta rösterna i omröstningen till En miljon idéer 2021. Genomförandet av förslaget innebär en naturlekplats med goda möjligheter till lek, motion och rekreation. På platsen finns flera sittplatser, tydligare stigar, ett grillhus och ett vindskydd. Cirka 150 barn från förskolan i Anderslöv deltog i invigningen, som gick av stapeln i september 2022.

We Asked, You Said, We Did

Below are some of the issues we have recently consulted on and their outcomes.

2030 Climate Strategy - Draft Strategic Environmental Assessment

We asked

The City of Edinburgh Council's (CEC) 2030 Climate Strategy was published in December 2021 after a live version of the strategy was agreed by city partners to enable priority actions to be progressed as part of the council's commitment to tackling the climate emergency. The Council was required to publish a Strategic Environmental Assessment (SEA) of this strategy and to consult on both the strategy and the SEA.

You said

All comments received from the Consultation Authorities and the response to these comments were published by City of Edinburgh Council's Policy and Sustainability Committee on 17 November 2022.

We did

There were no new, removed or significantly altered actions as a result of consultation responses to the Strategy therefore there was no requirement to revise the Environmental Report on this basis. More information about what was said and what actions are planned is available in sections 2.2 and 2.3 of the SEA Post Adoption Statement - a download link is included below.

**”We Asked,
You Said,
We Did”**

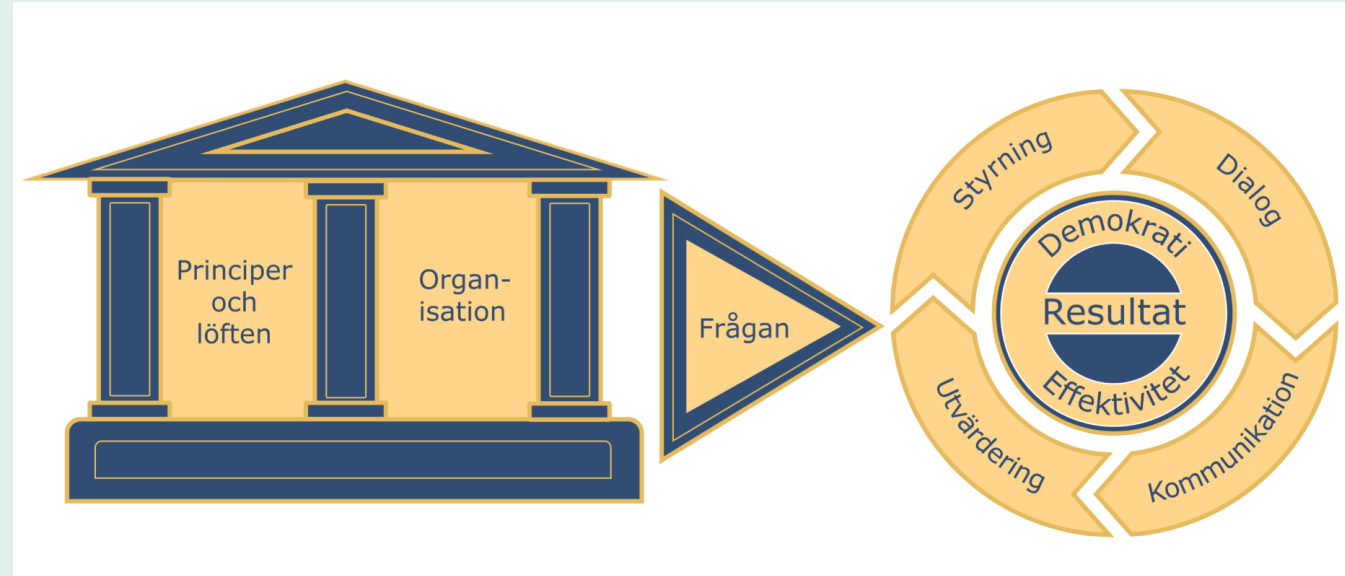
Summering och avslutning

Framgångs- faktorer för medborgardialog

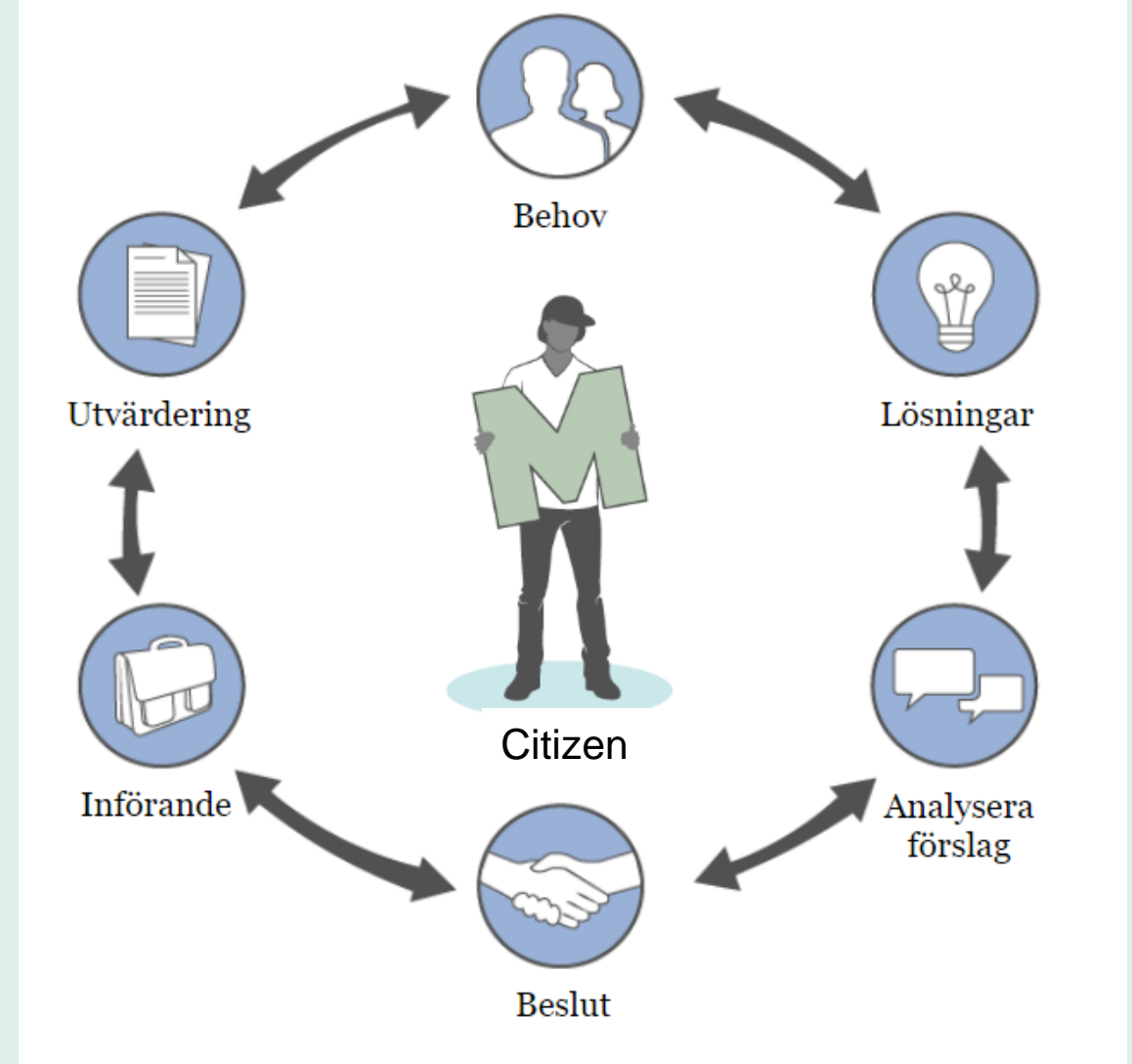

Vi har en struktur och systematik för Medborgardialog

SKR:s styrkarta 2019

Vi bjuder in till dialog i olika skeden

Vi erbjuder flera former för dialog och delaktighet

Intressenter

Äldreråd

Ungdomsråd

Företagarförening

Individ

Medborgar-
förslag

Allmänhetens
frågestund

Medborgare

Medborgarpanel

Medborgar-
budget

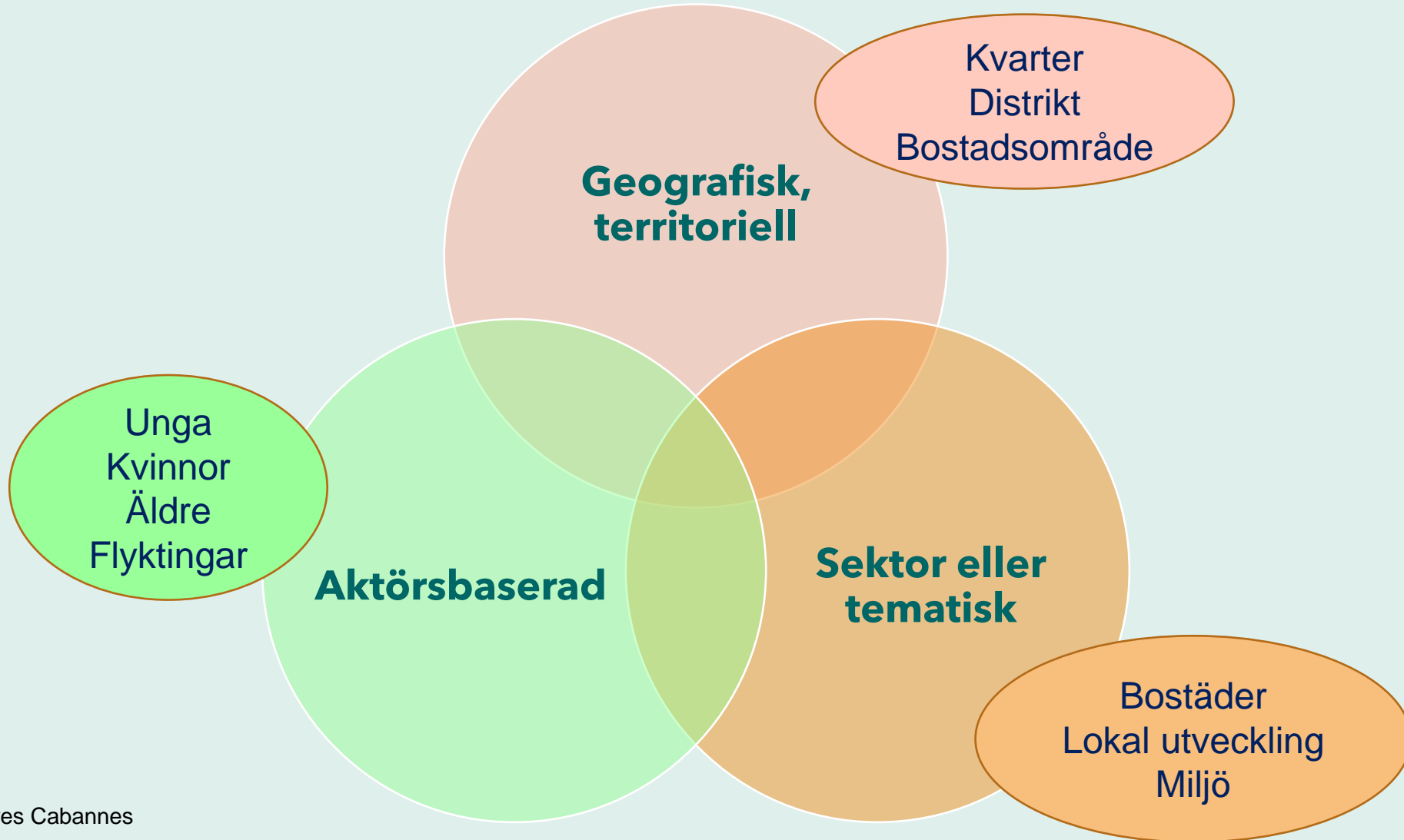
Dialog i komplexa
frågor

Brukare

Tjänstedesign

NKI

Dialog utifrån frågan

Vi återkopplar resultatet

We asked - You said - We did

Material att kika på i efterhand!

Här hittar ni oss.

<https://skr.se/skr/demokratiledningstyrning/medborgardialogsamverkan.371.html>

anders.nordh@skr.se

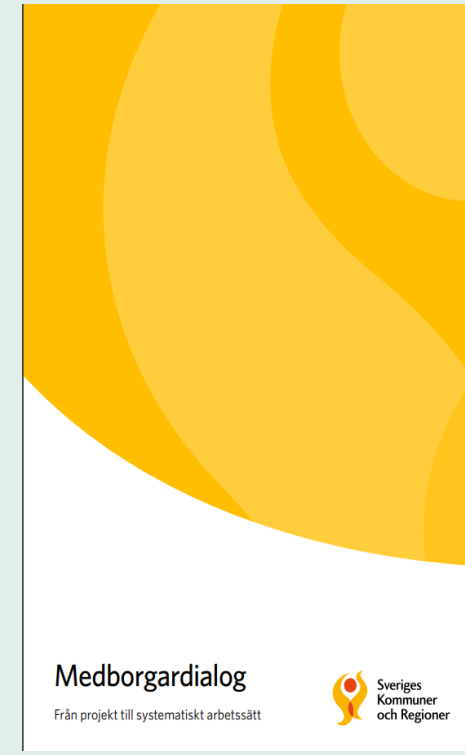
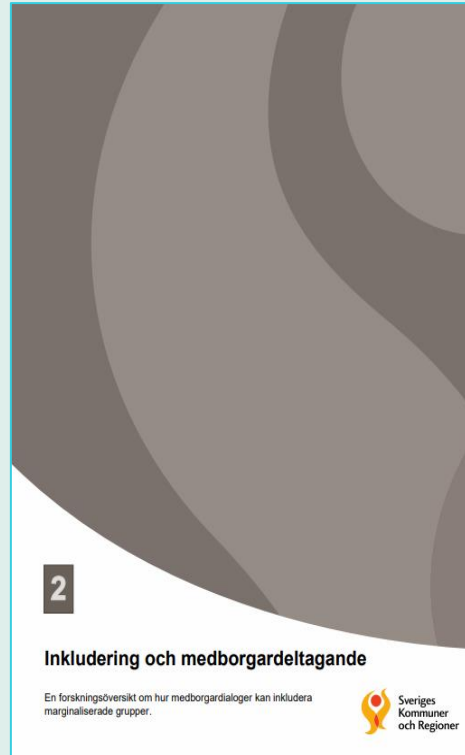
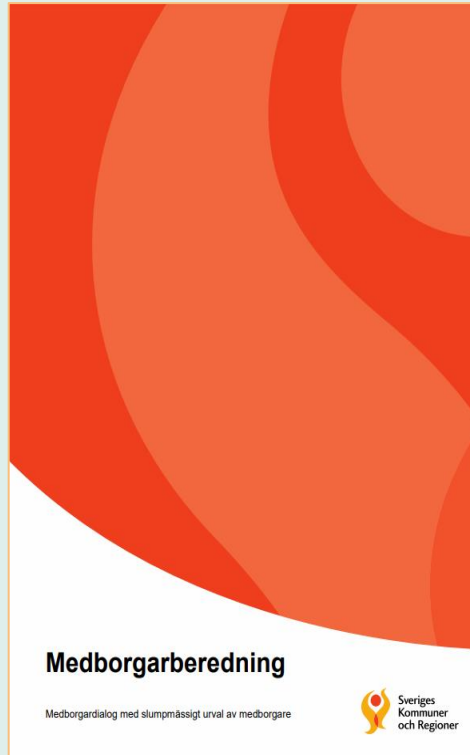
uklrika.stook@skr.se

nils.munthe@skr.se

MEDBORGARDIALOG

Publikationer

<https://skr.se/download/18.7d3ae8fa18a831ee7053111b/1694775880112/Lokal%20samh%C3%A4llskontrakt.pdf>

<https://skr.se/download/18.667e4b9818a179b81e5c75a7/1694067763805/Medborgarberedning-2023.pdf>

<https://skr.se/download/18.465f0ebe1876f020038635cc/1681890192127/Inkludering%20och%20medborgardeltagande.pdf>

<https://skr.se/download/18.3a0a1c2218723106f7691f6/1680012199306/Delaktighetstrappan.pdf>

<https://skr.se/download/18.387aa4b219168f65809127d/1724056443568/Medborgardialog-Fran-projekt-till-systematiskt-arbetssatt.pdf>

Dialogmetoder

E-FÖRSLAG

- för att samla in idéer och förslag från medborgare

1 Fatta beslut
Fatta beslut i fullmäktige eller styrelse om att införa e-förslag.

Frågor som bör regleras i beslutet:

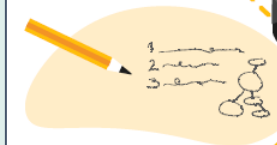
- Vilka ska få lämna e-förslag?
- Vilka ska få tycka till och stödja ett e-förslag?
- Ska det finnas en åldersgräns?
- Ska e-förslag enbart vara för boende i kommunen/regionen eller för vem som helst?
- Ska e-förslag enbart kunna lämnas digitalt eller ska de även kunna lämnas på papper?
- Hur länge ska ett e-förslag vara publicerat så att andra kan läsa och kommentera?

Så här gör du

2 Beskriv hur e-förslag fungerar
Ta fram en beskrivning som publiceras på hemsidan när den digitala lösningen är klar att använda.

3

MEDBORGARBUDGET

- ett system för att involvera medborgare i prioritering av resurser

Medborgarbudget innebär att medborgare bjuds in till att bestämma över hur en summa pengar skall användas. Kommunen eller regionen bestämmer ramarna för vad pengarna får användas till och medborgarna lämnar förslag och röstar fram vilket eller vilka förslag som ska genomföras.

Så här går själva planeringen till

WALK AND TALK

- dialog med medborgare under en promenad

Walk and talk är en metod där kommunens eller regionens representanter tillsammans med medborgare promenerar runt i ett avgränsat område för att söka svar på frågor, fånga upp behov och diskutera lösningar.

Många frågor som vi vill ha dialog kring har ofta en koppling till en fysisk plats. Genom att bjuda in medborgare till en rundvandring kan det vara lättare att fånga upp deras tankar om utveckling, behov och förslag på lösningar.

Det är viktigt att tydliggöra "frågan" för dialogen. Vad är det som ni som kommun/region vill ha mer kunskap om? Vad är det ni vill ha hjälp att se?

Frågan kan vara specifik och exempelvis handla om den upplevda tryggheten i ett område.

ibland kan det finnas olika förslag på att lösa en fråga eller planer på att bygga något, genom att besöka platsen kan det vara lättare att förstå och se olika perspektiv på förslagen.

diskussion
get är en politisk diskussion om varför rbudget ska genomföras. Här klargörs rbudgetens långsiktiga och kortsiktiga mål. tas hur stor summa som medborgarna får vara besluta om, samt vilka resurser som ska avsättas omföra processen.

eförtroendevalda och också exempel på att från civilsamhället

orma kriterier
f medborgarbudgeten förslag som kan accepteras r det ska gå till.

MEDBORGARPANEL

- för att konsultera medborgare i aktuella frågor

1 Fatta beslut
Fatta beslut i fullmäktige eller styrelse om att införa en medborgarpanel.

Frågor som bör regleras i beslutet:

- Ska panelen ha en öppen inbjudan för alla som vill delta?
- Ska panelen enbart vara för boende i kommunen/regionen?
- Ska panelen ha någon åldersgräns?
- Ska panelen bestå av ett representativt urval av kommunens medborgare?
- Ska panelen vara helt digital eller ska det finnas möjlighet att svara på papper?
- Vem/vilka tar beslut om vilka frågor som ska ställas till panelen i respektive frågeomgång?
- Vilka är mottagare av panelens svar?
- Vilket löfte ger de förtroendevalda om hur svaren från panelen kommer att hanteras?
- Hur återkopplas svaren till panelen och andra?

Tips! Gör en provomgång i mindre skala där de förtroendevalda är med i hela processen från att godkänna frågor till att ta emot och hantera svaren samt ge återkoppling. Genom att testa i kontrollerad form blir det tydligare hur processen kommer att fungera.

2 Säkerställ att ni har kompetens
Säkerställ att det finns kompetens i att ställa frågor på ett sätt som ger relevanta och användbara svar.

Gör en kommunikationsplan
Gör en plan för kommunikation inför, under och efter.

3 Skaffa en teknisk lösning
Skaffa en teknisk lösning för panelen (ett enkätverktyg är det vanligaste). Starta med att se vad som redan finns i den egna organisationen och vad befintliga leverantörer kan erbjuda vid behov. Upphandla vid behov.

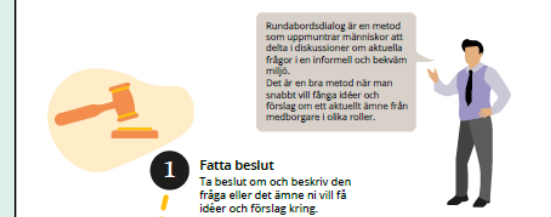
4
Ta ställning till om frågorna ska ställas på flera språk och hur ni i så fall hanterar det.

RUNDABORDSDIALOG

- diskussioner i en informell och bekväm miljö.

1 Fatta beslut
Ta beslut om och beskriv den fråga eller det ämne ni vill få idéer och förslag kring.

Rundabordsdialog är en metod som uppmuntrar människor att delta i diskussioner om aktuella frågor i en informell och bekväm miljö. Det är en bra metod när man snabbt vill fånga idéer och förslag om ett aktuellt ämne från medborgare i olika roller.

2 Förbered dialogen
Välj en lokal som är tillgänglig och trevlig där deltagarna kan sitta runt bord i mindre grupper (5-7 personer) runt ett bord.

Se till att det finns en värd för mötet som kan leda processen och att allt material som behövs finns (exempelvis papper, pennor, post-it).

Planera för att bjuda på fika om det är möjligt.

3 Bjud in till dialogen
Fundera på om det är några grupper ni särskilt vill ha med och lägg engagemang på att bjuda in dem.

Tips! Välj tidpunkt utifrån den målgrupp ni bjuder in. Vissa grupper kan ha lättare att delta dagtid medan andra föredrar kvällstid.

Ladda ned som PDF filer här

<https://filer.medborgardialog.com/linkedfiles/show/23/yqefhiay>

Webbutbildning – grunderna i medborgardialog

Medborgardialog

En utbildning för förtroendevalda och tjänstepersoner

Utbildningen riktar sig till förtroendevalda och tjänstepersoner i kommuner och regioner som vill vara med och utveckla arbetet med medborgardialog. Den består av fem korta moduler som visar nyttan med medborgardialog och hur du skapar goda förutsättningar för ett lyckat resultat.

Du kan göra utbildningen individuellt eller i grupp. Om det är första gången du gör utbildningen bör du gå igenom modulerna steg för steg i nummerordning. Varje modul tar cirka 10 minuter.

1 Nyttan med medborgardialog

Den här modulen presenterar ämnet medborgardialog och olika perspektiv på nyttan av dialog.

Starta

2 Framgångsfaktorer för medborgardialog

Den här modulen handlar om hur medborgaren kan ha inflytande i olika delar av styrprocessen. Den tar också upp betydelsen av att lyssna på grupper som inte alltid gör sig hörda samt vad som krävs av olika roller för en framgångsrik dialog.

Starta

3 Möt medborgaren

Den här modulen ger exempel på medborgardialoger med olika nivåer av delaktighet och olika metoder för dialog. Den belyser också vikten av att veta vem som gör vad och att skriva en projektplan.

Starta

4 Kommunikation för en lyckad medborgardialog

Den här modulen handlar om kommunikation före, under och efter en medborgardialog. Den tar upp betydelsen av att kommunicera ur ett mottagarperspektiv och hur medborgarens engagemang kan stärkas med hjälp av rätt kommunikation.

Starta

5 Medborgardialogens resultat

Den här modulen handlar om betydelsen av att ta tillvara på resultat och att utvärdera för att skapa ett långsiktigt arbete med medborgardialog.

Starta

Gratis att använda

**Ingen
kunskapskontroll,
bygger på
reflektion**

<https://medborgardialog.utb.skr.se/>

Bedöm risk redan i ärendeprocessen!

Välkommen!

I det här verktyget kan ni själv göra riskbedömningar på ärenden som kan väcka känslor hos medborgare och berörda personer i er kommun eller region. Verktyget är framtaget för att i första hand bedöma risker för hot och hat gentemot förtroendevalda men det går naturligtvis att använda även för andra medarbetare.

1

Steg 1: I steg 1 görs en översiktlig sortering och en första bedömning av risknivån för frågor och ärenden. I steg 1 kan du bedöma flera ärenden/frågor samtidigt. De frågor och ärenden som bedöms ha en måttlig eller högrisk går vidare till steg 2.

Till steg 1

2

Steg 2: Ni har gått vidare till steg 2 därför att ni i steg 1 gjort en första bedömning att det finns en måttlig eller hög risk för hat och hot mot förtroendevalda och/eller tjänstepersoner i ett eller flera ärenden/frågor. I steg 2 bedöms varje ärende/fråga separat.

Till steg 2

3

Steg 3: Resultaten från steg 2 har visat att en mer noggrann bedömning behövs och att en risk för hat och hot troligtvis finns. I steg 3 bedöms varje ärende/fråga separat.

Till steg 3

Risk- och konfliktanalys, Riskguiden

Riskguiden är en digital tjänst för risk- och konfliktanalys i ett förebyggande skede. Verktyget ger ett systematiskt stöd för en risk- och konfliktbedömning i tre steg. En tidig riskbedömning, när processen planeras ger större möjligheter att vidta åtgärder och anpassa processen.

Riskguiden

Det är en beräkningsmodell som utifrån svaren i tre steg som redovisar ett resultat för nivå av risk och konflikt, det vill säga hur låg, måttlig eller hög risk för förtroendevalda att utsättas för hot och hat.

Så här använder du tjänsten

Du kan använda tjänsten för att genomföra alla tre stegen, bedömningen i steg 1 ger dig vägledning om behovet att genomföra nästa steg, bedömningen i steg 2 ger dig vägledning för steg 3. Resultatet från varje steg leder dig vidare, vill du fortsätta senare så kan du spara ned en länk.

Steg 1 – bedöm riskerna

Steg 1 är en översiktlig sortering och en första bedömning av risknivån för frågor och ärenden. Detta steg kan göras av en individ eller en grupp – till exempel nämnd- och kommunsekreterare eller beredningsgrupper. Resultatet ger en första bedömning om risk- och konflikt.

Steg 2 – fördjupad bedömning

Efter den första bedömningen i steg 1 kan det finnas behov av att gå vidare. I steg 2 kan det vara bra att involvera kollegor med säkerhetsansvar eller andra som har kompletterande kunskap om frågan. Att arbeta tillsammans i en grupp och diskutera frågor har värde i sig. Med olika erfarenhet och kunskap kan ni tillsammans göra en bättre bedömning.

Medborgardialog 15 mars 2024

15 mars 2024

[Läs på webben](#)

Välkomna till SKR:s nyhetsbrev om medborgardialog

https://pub.editnews.com/Subscribe/Form/222/b7e4a47aace7?utm_source=nyhetsbrev&utm_medium=email&utm_term=&utm_content=&utm_campaign=SKR+Medborgardialog+2024%3A5

Redigera

SKR - Medborgardialogsprojektet

Privat grupp · 1,2 tn medlemmar

+ Bjud in

<https://www.facebook.com/groups/medborgardialog>

Demokratiresan - en podcast från SKR

with Sveriges Kommuner och Regioner (SKR)

SKR samtalar med intressanta personer som arbetar med att utveckla demokratin för och i kommuner, regioner och samhället.

<https://demokratiresan.libsyn.com/>

<https://demokratiresan.libsyn.com/141-frn-ttortsdialog-till-medborgarberedning>

<https://demokratiresan.libsyn.com/129-arjeplog-inkluderar-unga>

<https://demokratiresan.libsyn.com/122-medborgarbudget-i-helsingfors>

<https://demokratiresan.libsyn.com/119-litteraturstrkets-medborgarbudget>

<https://demokratiresan.libsyn.com/-118-ortsutveckling-i-bors>

<https://demokratiresan.libsyn.com/116-dialog-i-ett-planprogram>

<https://demokratiresan.libsyn.com/115-inkludering-och-medborgardeltagande>

<https://demokratiresan.libsyn.com/112-fagersta-din-id>

<https://demokratiresan.libsyn.com/111-medborgarberedning-citizen-assemblies>

<https://demokratiresan.libsyn.com/104-medborgardialog-fr-funktionshinderpolitik>

Exempel och metoder

The screenshot shows the homepage of Dialogguiden. At the top right, there are links for "Skapa konto" and "Logga in". The logo "dialogGuiden" is on the left. A dark blue navigation bar contains "Hem" and menu items: "Det här är Dialogguiden", "Medborgardialog", "Exempel och metoder", "Media", and "Dela exempel". The main banner features a photo of hands clasped together and the text "Ditt stöd för att Planera dialoger". Below this is a section titled "Senast publicerat" with three article cards, each with a blue icon, a title, and a timestamp.

Skapa konto Logga in

dialogGuiden

Hem Det här är Dialogguiden | Medborgardialog | Exempel och metoder | Media | Dela exempel

Ditt stöd för att
Planera
dialoger

Senast publicerat

- **Införande av medborgardialog i styrningen i Härryda kommun**
Exempel 2017-12-11 11:16
- **Medborgardialog en del i samhällsutvecklingen i Piteå**
Exempel 2017-12-05 20:51
- **Policy och metod för medborgardialog - Mölndal lyssnar**

Nätverk

[Professionsnätverk för medborgardialog](#)

[Professionsnätverk för samverkan med civilsamhället](#)

[Kunskapsnätverk för förtroendevalda om medborgardialog & samverkan med civilsamhället](#)

Utbildningar

[5-6 mars - Samtalsledning vid komplexa samhällsfrågor, Medborgardialog](#)

[9 april - Medborgardialog i komplexa samhällsfrågor och demografiska utmaningar](#)

[22 april - Processledning för medborgardialoger i komplexa frågor](#)

Webbinarier

[21 februari - Medborgarberedning](#)

23 april Demokratidagen 2025

Tack för idag!

anders.nordh@skr.se

ukrika.stook@skr.se

nils.munthe@skr.se